

2024

Pedagógiai Program

DR. KOVÁCS PÁL ÁLTALÁNOS ISKOLA

Tartalom

Intézményünk bemutatása	4
Dr. Kovács Pál Általános Iskola.....	4
Mezőkomáromi Telephely.....	4
Az iskola küldetésnyilatkozata	5
A pedagógiai program törvényi háttere	5
Az iskola működésének törvényi alapja az intézmény szakmai alapkézikönyve.....	6
1. Az iskola nevelési programja	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
1.1.1. Alapelvei.....	8
1.1.2. Értékei, céljai	9
1.1.3. Feladatai	17
1.1.4. Eljárásai, eszközei:	17
1.1.5. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósulásának részletes szabályai	19
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
1.2.1. A személyiségfejlesztés.....	27
1.2.2. A tanulók érzelmi, akarati, erkölcsi kultúrájának fejlesztése, önismeret kialakítása	28
1.2.3. A tanulók műveltségének világgépének formálása	29
1.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	29
1.3.1. Az iskolai egészségfejlesztés célja, feladata	29
1.3.2. A magatartás és viselkedéskultúra gazdagítása érdekében feladataink.....	29
1.3.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	29
1.3.4. Egészségfejlesztési programok célja és feladata	30
1.3.5. Az egészségfejlesztés szinterei.....	30
1.3.6. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	31
1.3.7. Kortárshatások az egészségfejlesztésben	32
1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	39
1.4.1. A közösség és személyiségfejlesztés során közös cél	40
1.4.2. A közösségfejlesztés fő területei:	40
1.4.3. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:.....	42
1.4.4. A környezeti nevelés elvei az iskolában.....	43
1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	44
1.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	44
1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	45
1.5.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	50
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	51

1.6.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	51
1.6.2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók gondozása, fejlesztése.....	60
1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	62
1.8. A kapcsolattartás formái.....	63
1.8.1. Az szülői szervezet és az iskola együttműködése	63
1.8.2. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	63
1.8.3. Az iskola külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel.....	64
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai	65
1.9.1. Osztályozó vizsga.....	65
1.9.2. Pótló vizsga	65
1.9.3. Javítóvizsga	65
1.9.4. Különbözeti vizsga	65
1.9.5. A vizsgák megszervezése	65
1.10. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje	67
1.11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei.....	67
1.11.1. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméttel.....	67
1.11.2. Az iskola magasabb évfolyamba történő lépésének feltételei.....	68
1.11.3. Megszűnés	69
2. Az iskola helyi tanterve.....	69
2.1. A választott kerettanterv.....	69
2.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszám.....	70
2.3. Kötelező tantárgyak és óraszámok	71
2.4. Az intézmény évfolyamonkénti heti óraterve.....	72
2.5. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete 2011. évi CXC. tv. 6.sz. melléklet alapján a 2024/2025-ös tanévtől	77
2.6. A tanulók heti kötelező óraszámja és az osztályok engedélyezett heti időkeret terhére tervezett foglalkozások az 1-8 évfolyamon.....	77
2.7. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	80
2.7.1. Törvényi megfelelés	80
2.7.2. Kiválasztás szempontjai	81
2.7.3. A tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége.....	82
2.7.4. Kötelező taneszközlista	82
2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	82
2.8.1. Általános szabályok.....	82

2.8.2. Úszásoktatás megszervezése	82
2.8.3. A tanulók fizikai állapotának mérése	82
2.8.4. Kézilabda az iskolában	83
2.9. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	83
2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	83
2.10.1. A tanulók jutalmazása	83
2.10.2. Fegyelmező intézkedések	84
2.10.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai.....	84
2.11. csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	88
2.11.1. A tanulócsoporthoz szervezése	88
2.11.2. Napközitthon, tanulószoba	88
2.11.3. Tehetséggondozó és felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások	88
2.11.4. Szakkörök	89
2.11.5. Tanulmányi versenyek, vetélkedők	89
2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	89
2.12.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	89
2.13. A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket.....	90
2.13.1. Téma nap, témahét.....	90
2.14. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....	90
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei.....	90
2.14.1. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja, feladatai	91
2.14.2. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapelvei	91
2.14.3. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módjai	91
2.14.4. A tanulók teljesítményének értékelése	91
2.14.5. Szöveges értékelés.....	93
2.15. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátai.....	94
2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
2.16.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása	95
2.16.2. Szegregációmentesség biztosítása	96
2.16.3. Integráció biztosítása	96
2.16.4. Diszkriminációmentesség biztosítása	96
2.17. Etika/hit-és erkölcs tanításának megszervezése	96
3. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	96

3.1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	96
3.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	97
3.3. A pedagógiai program módosítása.....	97
3.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, elfogadása és jóváhagyása.....	97
3.5. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó legitimációs záradékok.....	98

Intézményünk bemutatása

Dr. Kovács Pál Általános Iskola

Iskolánk általános iskola, feladata a tanköteles tanulók általános iskolai képzése, nevelése, oktatása. Tanulói a községből szerveződnek, a bejárók létszáma minimális, illetőleg 18 fő lakásotthonban él. Tanulólétszámunk az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat. A 2012/13-as tanévben kiment az utolsó dupla osztály. Az osztálylétszámok 13 és 25 között mozognak. Az 5-8. évfolyamosok részére tanulószobát, az 1-4. osztályok számára pedig napközis foglalkozásokat szervezünk. A napközis csoport és a tanulószoba működtetését az igényeknek és lehetőségeinknek megfelelően biztosítjuk. Iskolánk élén igazgató áll, munkáját helyettes segíti. Az általános iskolai oktatás 2004. szept. 1-jétől egy épületben történik. Névadónk, Dr. Kovács Pál, a dégi születésű orvos, író, irodalmár, a XIX. század jelentős gondolkodója, művészetpártolója.

Az EFOP-4.1.3-17-2017-00290 projekt értelmében 2018-19-ben a dégi Dr. Kovács Pál Általános Iskola fejlesztésének célja a település népességmegtartó képességének, a fiatal, képzett munkaerőt megtartó lehetőségeinek növelése, valamint a helyi szükségletekre és településszerkezetre épülő közszolgáltatások racionális és költséghatékony működésének kialakítása. További cél a modern és racionálisan kialakított oktatási környezet megteremtése.

A projekt megvalósulása során a nevelési-oktatási tevékenység megvalósításához használt termek, oktatási termek, és az azok elérését szolgáló folyosók, közlekedők felújítása, átalakítása, a termek elavult bútorainak cseréje; közlekedést biztosító folyosók belsőépítészeti felújítása, korszerűsítése, iskola közösségi térként is használt folyosóbeugrók felújítása, korszerűsítése, projektarányos akadálymentesítés; akadálymentes mosdó kialakítása; fűtéskorszerűsítés megtörtént.

Mezőkomáromi Telephely

A mezőkomáromi iskola 2011-es bezárását követően a 2013/2014-es tanévben a dégi iskola tagintézményeként indult újra 11 tanulóval. Az 1. és a 2. osztály összevontan működött, egy fő tagintézményvezetővel és 2 fő tanítóval együtt. Az intézmény újraindítása köszönhető a helyi önkormányzatnak, az akkor még enyingi-ma székesfehérvári-tankerületnek. Az iskola falai között az elmúlt években egyre több diák tanult, minden évben az előzőnél magasabb létszámú osztályok indultak. A jelenlegi helyzet megfelel az országos mutatóknak.

Az EFOP-4.1.12-22 kódszámú, „Az állami fenntartású köznevelési intézmények elektromos rendszerének megújítása” címűprojekt keretében a köznevelésnek helyet adó intézmények - köztük a mezőkomáromi és a dégi iskola - elektromos hálózatának megújítása, üzembiztonságossá tétele történt meg 2023-ban. A megújított elektromos hálózat hozzájárul az energiahatékonysági fejlesztések megvalósításához, mivel a korszerű hálózatban minimalizálható a hálózati veszteség, így a csökkenő energiafelhasználás aktívan hozzájárul a karbonsemlegesség eléréséhez.

A 2023-as év során a fűtés korszerűsítésére is sor került.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahol fontos, kiemelkedő szerepet kap a tehetséggondozás, és a hátrányok leküzdése
- ahol a tantestület minden tagja hivatásának érzi a pedagógiai munkáját, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők igényeinek megfelelően képes változtatni, megújulni a pedagógiai munkában.

Feladatunk az alapműveltség biztosításával a középfokú továbbtanulásra való felkészítés.

Törekvésünk, hogy diákjaink értékes emberi kapcsolatok birtokában művelt, az egyetemes emberi kultúrát ismerő emberként hagyják el az iskolát.

Tanulóinknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni, mert valljuk, csak a stabil tudásra lehet a későbbiekben építeni.

Szeretnénk olyan tanulókat nevelni, akik szeretik és védik a természetet, megbízhatóak, gyakorlatiasak, kreatívak, kudarcűrők, elfogadók, valamint szociálisan érzékenyek és humánusak. Emellett arra törekszünk, hogy az általános iskolát a mai kor kihívásainak megfelelő nyelvi és informatikai tudással rendelkezve fejezzék be, melyben minden segítő informatikai és multimédiás eszköz segítségükre van.

A pedagógiai program a nevelőmunka alapidokumentuma. Világos képet ad az intézmény pedagógiai értékrendjéről, rögzíti a pedagógiai működés tartalmi és szerkezeti kereteit.

A pedagógiai program törvényi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020. (I.31.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. Rendelet módosításáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 26/1997. (IX.3.) NM-rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII törvény
- 401/2023. (VIII. 30.) korm. rendelet
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Az iskola működésének törvényi alapja az intézmény szakmai alapdokumentuma.

Dr. Kovács Pál Általános Iskola

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Dr. Kovács Pál Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely: 8135 Dég, Köztársaság utca 33.

2.2. Telephelyének megnevezése :

2.2.1 Telephelyének hivatalos neve: Dr. Kovács Pál Általános Iskola Mezőkomáromi Telephelye

2.2.1.1. Ügyviteli telephelye: 8137 Mezőkomárom, Petőfi Sándor utca 21.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Belügyminisztérium

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: belügyminiszter

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Székesfehérvári Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 8000 Székesfehérvár, Petőfi Sándor utca 5.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 030151

6. Köznevelési alapfeladatai

6.1. 8135 Dég, Köztársaság utca 33.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 260 fő)

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus

spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi

fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 39 fő)

6.1.1.5. integrációs felkészítés

6.1.2. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba

6.1.3. iskolai könyvtár: könyvtári feladatokat a nyilvános könyvtár látja el

6.1.4. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem, egyéb módon (tornaszoba)

6.1.5. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján

6.2. 8137 Mezőkomárom, Petőfi Sándor utca 21.

6.2.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.2.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 96 fő)

6.2.1.2. alsó tagozat

6.2.1.3. 1 évfolyamtól 4 évfolyamig

6.2.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)

nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 14 fő)

6.2.1.5. integrációs felkészítés

6.2.2. egyéb foglalkozások: napközi

6.2.3. iskolai könyvtár: könyvtári feladatokat a nyilvános könyvtár látja el

6.2.4. mindennapos testnevelés biztosításának módja: egyéb módon (tornaszoba)

6.2.5. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 8135 Dég, Köztársaság utca 33.

7.1.1. Helyrajzi száma: 731/2

7.1.2. Hasznos alapterülete: 1028 nm

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

7.2. 8137 Mezőkomárom, Petőfi Sándor utca 21.

7.2.1. Helyrajzi száma: 342

7.2.2. Hasznos alapterülete: 731,2 nm

7.2.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.2.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

1. Az iskola nevelési programja

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Alapelvei

1.1.1.1. Életkori sajátosság figyelembevétele

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.
- Minden gyermeket a saját szintjén fejlesztjük.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges, a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket.

1.1.1.2. Partnerközpontúság elve

- Pedagógiai céljainkat a szülőkkel együttműködve, a gyermeki jogok tiszteletben tartásával, a világnézeti és politikai semlegesség biztosításával kívánjuk elérni.
- A személyes kapcsolatok a szűkebb és tágabb környezettel való aktív együttműködés révén ápoljuk hagyományainkat.

1.1.1.3. Együttnevelés elve

- A demokratikus légkört és működést szolgálják intézményesített fórumok, (diákönkormányzat, szülői szervezet). Az osztályközösségek, iskolai közösség, tanár-diák kapcsolat, diák és diák kapcsolat, tanár és szülő közötti kapcsolat is színtere lehet a demokratikus nevelésnek.
- A személyiségfejlesztés hozzájárul a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének kibontakoztatásához, tanulási esélyének növeléséhez. Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia a szociokulturális hátrányok leküzdésére. Ezért hatékony felzárkóztató munkára van szükség.

1.1.1.4. Nyitottság, módszertani sokszínűség elve

- Minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás képességét, valamint a folyamatot megkönnyítő készségeket és kompetenciákat: a szövegértési, szövegalkotási, matematikai, logikai, szociális, életviteli és környezeti, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs kompetenciákat.
- A módszertani naprakészséget folyamatos önképzés, valamint szervezett szakmai továbbképzések biztosítják.

1.1.1.5. Környezet- és egészségtudatos magatartás megalapozásának elve

- Olyan gyermekeket nevelünk, akik egészségük megvédésére nyitottak, a természettel harmonikusan tudnak együtt élni.
- Nevelőmunkánk során környezettudatos magatartás és életvitel elsajátíttatására törekszünk.

1.1.2. Értékei, céljai

1.1.2.1. Értékei:

Alapvető értéknek tartjuk a humanizmust, egymás kölcsönös tiszteletét, a személyiségi jogok, az eltérő vélemények és nézetek elfogadását. A segítő kapcsolatok, a megértésre törekvés a tanár-diák viszony elősegíti, hogy a tanulók egymás között majd felnőttként is ezeket az értékeket képviseljék.

1.1.2.2. Céljai:

Az oktatás során elsődleges a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele, különös tekintettel arra, hogy iskolánk 6-14 éves korig nevel és oktat.

Évfolyamonként kidolgozott követelményrendszerrel biztosítjuk az ismeretek egymásra épülését.

Törekszünk az ismeretek, összefüggések megvilágítására, a tantárgyak, tudományágak közötti kapcsolatok feltárására, ezek alkalmazását szorgalmazzuk.

Képessé kell tenni a tanulókat a problémamegoldásra. Célunk, hogy a meglévő ismereteket alkalmazva, önálló tevékenységgel, munkával jussanak új ismeretek birtokába.

Fontos a közösség erejének megismertetése, a közösen elvégzett munka örömeinek megtapasztalása, ennek során a kulturált viselkedés és szép magyar beszéd előtérbe helyezése.

A NAT által meghatározott kompetenciák és az ebből adódó célok

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

	Kulcskompetenciák	Szükségességek, ismeretek, attitűdök	Célok
1.	Anyanyelvi kommunikáció	<p>Magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.</p> <ul style="list-style-type: none"> -megfelelő szókincs -verbális és nonverbális kommunikációs képesség -funkcionális nyelvtan -életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek -hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása - különböző típusú szövegekben való tájékozódás - információk feldolgozása -segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.) -érvelés képessége -empatikus képesség -esztétikai érzék -kíváncsiság -tantárgyra jellemző szaknyelv használata 	<ul style="list-style-type: none"> -szóbeli és írásbeli szövegalkotás -szövegértés fejlesztése különböző típusú szövegeken -az írás eszközszintű használata -a helyesírási ismeretek tudatos alkalmazása, a kulturált nyelvi magatartás gyakorlása
2.	Idegen nyelvi kommunikáció	<p>Az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés,</p>	<ul style="list-style-type: none"> -a hallott és olvasott idegen nyelvi szöveg értése -az idegen nyelvi párbeszéd gyakorlása -más nép kultúrájának megismerése

		<p>munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.</p> <p>Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.</p> <p>-megfelelő szókincs</p> <p>-funkcionális nyelvtan</p> <p>- nyelvi stílusok ismerete</p> <p>-szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete</p> <p>- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete</p> <p>-kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása</p>	
3.	Matematikai kompetencia	<p>A matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.</p> <p>E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.</p> <p>megfelelő segédeszközök használata</p> <p>- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése</p>	<p>-alpműveletek biztos végzése</p> <p>-a mindennapi életben alkalmazható tudás megszerzése</p> <p>-logikus gondolkodás fejlesztése</p> <p>-matematikai modellek (képletek, táblázatok, grafikonok)alkalmazása</p> <p>-tér, idő, mértékek elmélyítése</p>

		<ul style="list-style-type: none"> -mindennapokban használható tudás - problémamegoldó készség - lényeglátás - kíváncsiság - egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás -kreativitásanalízis - szintézis - matematikai fogalmak ismerete - alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján -összefüggések felismerése -tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát -meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket - bizonyítások megértése - matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén -matematikai kommunikációs készség 	
4.	Természettudományos kompetencia	<p>A természettudományos kompetencia fejlesztése csak akkor lehet eredményes, ha a tanulók kritikus és kíváncsi attitűddel, az etikai kérdések iránti érdeklődéssel vesznek részt a tanulási folyamatban. Az élményeken alapuló tanulási módszerek változatos alkalmazásával érhetjük el a tanulók érdeklődésének felkeltését és folyamatos fenntartását. A természettudományos kompetencia birtokában a jövő generáció felnőtt állampolgárai képesek lesznek a munkájuk és a hétköznapi életük során felmerülő problémákat kritikusan elemezni, a fenntartható fejlődés feltételeinek megfelelő döntéseket hozni és olyan tevékenységeket végezni, amelyek lokális és globális következményeivel</p>	<ul style="list-style-type: none"> -a természetben lezajló kölcsönhatások megértése -a természettudományos és műszaki műveltség fejlesztése -a környezettudatos magatartás formálása.

		<p>is tisztában lesznek. Ezen képességek birtokában feltételezhetjük, hogy tanítványaink - a saját érdekükben - a környezetet legkevésbé terhelő tevékenységeket végzik a jövőben.</p> <p>-szövegértelmező képesség – értő olvasás</p> <p>-helyes szakkifejezések használatának képessége</p> <p>-egyszerű sémarajzok készítése</p> <p>-megfigyelőképesség</p> <p>-ábraelemző-képesség</p> <p>-feladatmegoldások készség szinten</p> <p>-okási összefüggések értelmezésének képessége</p> <p>-problémafeltáró és problémamegoldó képesség</p> <p>-kritikai gondolkodás – ítéletalkotás</p> <p>-döntéshozó képesség</p>	
5.	Digitális kompetencia	<p>Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.</p> <p>eszközök megismerése, használata</p> <p>-szövegszerkesztési ismeretek</p> <p>-információkeresés és kezelés</p> <p>-kritikai gondolkodás az innováció területén</p>	<p>-az információszerzés új módszereinek, eszközeinek megismerése</p> <p>-az információs technika magabiztos használata</p>
6.	Szociális és állampolgári kompetencia	<p>A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai</p>	<p>-törekvés a harmonikus életvitelre</p> <p>-a közjó iránt elkötelezett tevékenység gyakorlása</p> <p>-aktív részvétel a közügyekben</p>

		<p>életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.</p> <p>Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.</p> <ul style="list-style-type: none"> -egészséges életvitel -mentális egészség -magatartási szabályok alkalmazása -kommunikációs képesség -empátia -problémamegoldó képesség -európai tudat -a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja - stressz és frusztráció kezelése -változások iránti fogékonyság -együtműködés -magabiztosság - érdeklődés -személyes előítéletek leküzdése -kompromisszumra való törekvés 	
7.	Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	<p>A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újjításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját</p>	<ul style="list-style-type: none"> -célokhoz végrehajtási terv készítése -nyereség és veszteség kalkulálása

		<p>képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.</p> <p>az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> -kihívások felismerése, értelmezése -a gazdaság működésének átfogóbb megértése -a pénz világában való tájékozódás - a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete -tervezés, szervezés, irányítás -vezetés -delegálás - az elemzés -a kommunikálás -a tapasztalatok értékelése - kockázatfelmérés és vállalás -egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés 	
8.	<p>Esztétikai –művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p>	<p>Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.</p> <p>Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.</p> <p>A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás</p>	<p>-érzelmek, élmények kifejezése szóban, írásban, zenében, rajzban, mozgásban</p> <p>-művészeti alkotások megértése</p> <p>-pozitív attitűd kialakítása a művészetek iránt</p>

		<p>elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.</p> <p>A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.</p>	
9.	A hatékony, önálló tanulás	<p>A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.</p> <p>-írás</p> <p>-olvasás</p> <p>-számolás</p> <p>-IKT eszközök használata</p>	<p>-a tanulók pozitív attitűdjének kialakítása</p> <p>-saját tanulási stratégiák kidolgozása</p> <p>-munka-és karriercélok megfogalmazása</p>

1.1.3. Feladatai

Az oktató-nevelő munka fontos része a körülöttünk levő világ, a szomszédos országok kultúrájának, hagyományainak megismertetése, a népek, nemzetek közötti harmonikus viszony kialakítása. A tanulóknak ismerniük kell az európai és a nemzetközi tendenciákat, törekvéseket. A megfelelő tanítási módszerek kiválasztása lehetővé teszi az egyéni képességek fejlesztését, ez az alapja a tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak.

Tanulóinkat az általános iskolában a további tanulásra készítjük fel. Fontos az élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása, megerősítése.

Ápoljuk a már kialakult hagyományainkat, erősítjük az iskolához, a településhez való kötődést.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy ezeknek a felsorolt értékeknek az elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint tevékenységekhez kapcsolódva a tanulók folyamatos értékelése.

1.1.4. Eljárásai, eszközei:

A tanítási-tanulási folyamat irányításának alapeleme a motiváció. Fontos a gyermekek számára a felfedezés örömeinek megteremtése. Pedagógusaink mindig szem előtt tartják, hogy a tanulói, gyermeki tevékenységeken alapuló módszerek a legeredményesebbek.

A hagyományos módszerek között prioritást adunk a tapasztalatszerzésnek, szemléltetésnek, beszélgetésnek, tevékenykedtetésnek.

Eredmények elérésének eszközeként az alábbi folyamatos tevékenységi formákat folytatjuk:

- Következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében.
- Folyamatos ellenőrzéssel kitartó munkára, tanulásra készítjük diákjainkat.
- Rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról
- Az eredményekről az értékelés megszületését követően azonnal tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt.
- A hatékonyabb nevelő-oktató munka érdekében egyéni foglalkozásokat, korrepetálásokat, csoportbontást alkalmazunk.
- Problémákkal küszködő tanulóink képességét felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon fejlesztjük.
- A tehetséges tanulóknak szakköri munkát, tehetséggondozó foglalkozást, alapfokú művészetoktatásban való részvételt, emelt szintű oktatást biztosítunk.
- Törekszünk az IKT eszközök alkalmazására.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - ellenőrzés - ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek:

- ha iskolánk minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás helyi tantervében meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a felső tagozat és a középiskolai követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.
- tanulmányaik végeztével képesek megállni a helyüket, mint munkavállalók

1.1.5. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósulásának részletes szabályai

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket

A fejlesztési területeket a Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési célok szerint határozzuk meg.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint ezek eredményeként a személyes méltóság. A tanuló erkölcsi gondolkodása hozzá közelállók elvárásainak megfelelő, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újra értelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Az önismeret, önmegismerés egy olyan önmagunkra irányuló lelki folyamat, amely során megismerjük személyiségünk tulajdonságait, képességeit, szándékait, érzelmeinket, gondolatainkat és ezek együttes működését. Az önmegismeréshez szükség van őszinteségre, hogy be tudjuk vallani magunknak azokat az igazságokat is, amelyek bevállása fájdalommal jár. Az önismereten azt értjük, hogy az embernek áttekintése van saját személyisége összetevőiről, határaitól és lehetőségeiről, betekintése van viselkedésének hátterébe, motívumrendszerébe, helyesen ítéli meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását. Énkép: az ember elképzelése saját magáról. A gyerekkor során, a környezet visszajelzéseiből, értékeléseiből alakul ki. Az önértékelés pozitívvá, vagy negatívvá válása alapvetően a szülők nevelésének hatásától függ. A szeretetteljes családi légkör általában pozitív önértékelést vált ki a gyermekben. Az ilyen személyiségekre általában az „elkerülő viszonyulás” jellemző, kevésbé veszik észre saját negatív tulajdonságaikat, nem nagyon érzékenyek a külső visszajelzésekkel szemben, jó viszonyra törekszenek környezetükkel a konfliktusokat hajlamosak elsimítani, képesek jól beilleszkedni a közösségbe. A feszült légkörű, türelmetlen, követelőző családban, ahol kihangsúlyozzák a hibákat, negatív önértékelés alakul ki. Az énkép nemcsak pozitív, vagy negatív lehet, hanem merev (ellenálló), befogadó (változó) is. A gyermekkori kapcsolatokban igen gyakori a kíméletlen, kegyetlen kritika. A másik gyerektől kapott őszinteség, nem önismereti folyamatot indít el, hanem erős ellenállást, védekezést vált ki, esetleg erőszakba torkollik. Bizonyos helyzetekben, amikor a körülmények, az egyén iránti elvárások, feladatok jelentősen megváltoznak, az ember identitás válságba kerülhet, azaz az énképe nem illeszkedik az új elvárásokhoz. Az iskola feladata a helyes énkép kialakításának segítése, az osztályfőnöki munkán keresztül.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is. A családi életre nevelés egyik legnehezebb és legkritikusabb

csomópontja a serdülő- és ifjúkor. Ezért különösen fontos, hogy segítsük őket a belülről fakadó igények és a külső elvárások integrálásában, mely feltételezi a felnőtté válás és felnőtt szerep elsajátítását. A családi életre nevelés másik meghatározó tényezője a társadalom és a gazdaság. Többek között az oktatási rendszer, a kortársi kapcsolatok, a szervezetek és ideológiáik, a vallás stb. Ezek nyomán alakul ki a családi életre fűződő viszony, a családi viselkedésminták, modellek, értékek. A családi életre nevelés a biológiaoktatás mellett egyrészt a lelki egészségvédelemmel, másrészt a nemi higiénével is foglalkozzon. Tisztázza az anatómiai, élettani viszonyokat, készítsen fel a házasságra, gyermeknevelésre, felelősségre, társadalmi és gazdasági elvárásokra. A nevelésnek tehát számos szempont szerint kell történnie. A nevelhetőség alapvető feltétele a testi és szellemi érettség, az autonóm személyiség, a felnőtt szociális életre való képesség, az önfenntartó részvétel képessége, a szociokulturális viszonyok ismerete, a nemi szerepekkel, szexualitással kapcsolatos ismeretek befogadóképessége. A családi életre nevelés elválaszthatatlan az általános neveléstől, mert az egész emberre hat. Nem elsősorban tantárgyként kell tanítani, hanem az a cél, hogy a fiatalok minden tekintetben éretté és döntésképesé váljanak. A testi egészségvédelem mellett hangsúlyozottan foglalkozni kell a lelki egészségvédelemmel is, sőt, bizonyos szempontból ezekkel még többet, mert a családi élet lelki vonatkozásairól alig beszélnek, legalább is mindenki számára hozzáférhető szinten nem. Az iskolának egyre nagyobb szerepe lesz a családi életre nevelésben, mivel egyes szülők elfogódottság, félelem miatt képtelenek gyerekeiknek kielégítő információkat adni.

Az egészségnevelőknek, pedagógusoknak minden nevelő tevékenység során, így a családi életre nevelésnél is figyelembe kell venni a gyermek szociális háttérét, lakásviszonyait, élet- és munkakörülményeit, orvosi ellátásának színvonalát, a helyi körülményeket. Minden szempontból fontos, hogy a pedagógus, egészségnevelő, egészségfejlesztő a családi életre nevelés során nyíltan, őszintén adja át a fiataloknak az ismeretanyagot. A pedagógia egyik jól bevált módszere a mintaállítás, ideálkép kialakítása. Fontos a szemléltetés. Beszélni kell a fiatalok között közkézen forgó könyvekről, videofilmekről. Ismertessük meg a fiatalok művészeti alkotásokkal, diasorozatokkal, játékfilmekkel, kultúrtörténeti érdekességekkel. A családi életre nevelés során a szokások csak akkor lehetnek példaértékűek, ha a fiatalok egészséges lelkületűek, helyes magatartási mintát vesznek át, norma- és értékrendszerük szilárd. Egy jól szocializált és családi életre nevelt személyiség, ha szülővé válik, megfelelően be tudja tölteni a szülő szerepet. E témában pedig ez a legfontosabb cél.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez. Az önkéntesség olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni

választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva. Sajátos értékeket hordoz magában, amely megkülönbözteti a fizetett munkától. Önmagában jó és értékes, egy mód, mellyel képessé tehetjük az állampolgárokat, hogy aktív szerepet vállaljanak mind tágabb földrajzi, mind szűkebb érdekközösségekben, mely egyidejűleg hasznos a támogatásra szorulóknak és az önkéntes munkát végzőknek is. Az önkéntesség az egyik eszköze az esélyegyenlőség fejlesztésének, hozzájárul a szegénység csökkentéséhez és a foglalkoztatottság növeléséhez, segíthet a munkanélküliek munkaerőpiacra történő visszatéréséhez, de nem helyettesítheti a fizetett munkaerőt.

Klasszikus értelemben véve az önkéntesség a közösségi gondoskodás, a társadalmi szolidaritás – s ezen belül a karitatív tevékenység – az emberiség fejlődésének alapértékei közé tartozik. Az önkéntességben juthat kifejezésre az állampolgári elkötelezettség és felelősségvállalás osztársadalmi „rehabilitációja” azokért, akik a segítségnyújtás érintettjei. Ebből következik, hogy az önkéntes munkavégzés olyan humán erőforrás, amely egyrészt hozzájárul társadalmunk erkölcsi, szociális, kulturális fejlődéséhez, másrészt a gazdaság – nemzeti jövedelemben mérhető – erősödéséhez.

Célunk, hogy a tanulók körében felhívjuk a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás és azon belül az önkéntesség jelentőségére, továbbá lehetőségére. Tudatosítanunk kell velük, hogy az önkéntes tevékenységek végzése az egyén, a csoport szintjén is előnyös minden szereplő számára, így kívánatos az önkéntes tevékenységek végzése.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvásra, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest -átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. Fontos eleme a pályaorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és

közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A XXI. század multi-média világában a média-analfabetizmus komoly veszélyeket rejt magában. A médiatudatosságra való nevelés az információ forrásának és jellegének beazonosítása révén lehetővé teszi a befogadandó információk tudatos értékelését.

Nem túlzás azt állítanunk, hogy még soha ekkora szükség nem volt arra, hogy a fiatalok, köztük is hangsúlyozottan a legkisebbek, megkapják azt a felkészítést, amely alkalmassá teszi őket a média világában való biztonságos „közlekedésre”. Nemcsak az információ mennyisége, hanem az információs csatornák elképesztő mérvű gyarapodása is indokolja a különös odafigyelést. A gyermek csak akkor értheti meg az őt körülvevő világot, ha képes kritikusan megítélni mindazt, amit lát vagy hall. A gyerekek fejlődése eltérő lehet, és az, ahogyan értelmezik a látottakat és hallottakat, fejlettségük mellett függ attól is, hogy milyen társadalmi közegben, kultúrában nevelkednek. Vannak azonban jellegzetes közös vonások, amelyek általában jellemzőek egy-egy korosztályra.

Általános iskolások hajlamosak a média szereplőkkel azonosulni, fokozatosan képesek a cselekmény követésére. Az, hogy egy gyermek mennyit ért meg az általa látott, hallott, érzékelt világból, függ fizikai és emocionális állapotától, valamint értelmi fejlettségi szintjétől.

Milyen sajátos képességekre van szükség a médiatudatosság kialakításához?

- Képes legyen a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- Felismerje a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- Meg tudja különböztetni a valódi hírt, az álhírektől, fizetett tartalmaktól
- Tudatában legyen annak, hogy kereskedelmi üzenetekhez (pl. termékek célzott elhelyezéséhez), reklámokhoz kritikus hozzáállással viszonyuljon
- Tudatában legyen annak, hogy a hírek és hírszerkesztés mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek.
- Képes legyen tudatosan megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

A NAT által meghatározott műveltségi területek

A Nat műveltségi területeinek felépítése

A Nat az alap és középfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszára fogalmaz meg érvényes értékeket, műveltségképet, tudás- és tanulásértelmezést.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Ezek a következők:

az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam;
- 5–8. évfolyam;

a középfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 9–12. évfolyam

Műveltségi területek:

	Tanulási területek	Tantárgyak
1.	Magyar nyelv és irodalom	Irodalom Magyar nyelv
2.	Matematika	Matematika
3.	Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Állampolgári ismeretek Hon-és népismeret
4.	Etika/hit-és erköcstan	Etika/hit-és erköcstan
5.	Természettudomány és földrajz	Környezetismeret Természettudomány Integrált természettudomány Biológia Fizika Kémia Földrajz
6.	Idegen nyelv	első és második idegen nyelv
7.	Művészetek	Ének-zene Dráma és színház Vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret
8.	Technológia	Technika és tervezés Digitális kultúra
9.	Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés
10.	Közösségi nevelés	Osztályfőnöki

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás. Az olvasás, az írás és a számolás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás és a számolás tanulásának folyamatát.

Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani. Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az intézményben dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Kiemelt feladataink:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is.
- A tanítás folyamatában törekszünk a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- Kiemelten kezeljük a tanulók személyiségének és gondolkodásának a fejlesztését játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Nagy hangsúlyt helyezünk az alapkészségek kialakítására (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítására; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások alkalmazására.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítására törekszünk.
- Az önálló tanulásra és az önművelésre neveljük a tanulóinkat.
- Fejlesztjük tanulóink problémamegoldó képességeit és tanulási részképességeit (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés).
- Kiemelt figyelmet szentelünk tanulóink megismerésére, hogy már e bevezető iskolaszakaszban beazonosíthassuk tehetségeinket és felismerjük a problémákkal küszködőket. Ehhez használjuk a saját mérőrendszerünket.
- Lehetőséget biztosítunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat második felében elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata. Ez döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség. Ennek következtében különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása, a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése. Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Kiemelt feladataink:

- Elengedhetetlen az önálló tanulás képességének kialakítása, a tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.
- Az alapvető készségek és képességeket tovább fejlesztjük a problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal.
- Kialakítjuk a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, mely megalapozza a reális önértékelést.
- Szabályokat közvetítünk a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Formáljuk a tanuló jellemét.
- Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.
- Az önálló tanulás megalapozása érdekében prioritást élvez az olvasás-szövegértés fejlesztése.
- Alapvető tanulási szokásokat alakítunk ki, különböző tanulási technikákkal ismertetjük meg a tanulókat.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítására törekszünk.
- Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre építünk. Az alapkészségek fejlesztése során az egyéni képességekre építve differenciálunk.
- Szorgalmazzuk a kooperativitásra épülő tevékenységszervezést a szociális képességek fejlődése érdekében.
- Fejlesztjük az önértékelés és a társértékelés képességét.
- Lehetőséget biztosítunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- Biztosítjuk az alkotás lehetőségét, hogy fejlődjön a tanulók kreativitása, konstruktív gondolkodása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozása a fő cél. Kiemelt feladatink:

- Nagy hangsúlyt fektetünk a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésére.
- Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Figyelünk a tanulók speciális képességeire, hogy azok ne sorvadjanak el.
- Az alapkészségek fejlesztése továbbra is prioritást élvez pedagógiai munkánkban.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítására törekszünk. Igyekszünk megtalálni a szóbeliség és az írásbeliség egyensúlyára.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Újabb tanulási technikákat ismertetünk tanulóinkkal. Kiemelt figyelmet szentelünk az ismeretek tapasztalati megalapozásának és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatásának.
- Bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. Alakítjuk tanulóink önismeretét személyre szóló, fejlesztő értékelések megfogalmazásával.
- Folyamatos gyakoroltatással fejlesztjük az ön- és társas értékelést, a tanulók vitakultúráját.
- Törekszünk a tanulók egyenletes terhelésére.

- Formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával, az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével.
- Alkalmazzuk az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - az előző évfolyamokon már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

Kiemelt feladataink:

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. A már megismert tanulási technikákat fejlesztjük, a növekvő tananyagmennyiséghez és a belépő új tantárgyakhoz adaptáljuk.
- Kiemelten kezeljük a belépő új tantárgyak megszerettetését, ismertanyagának elsajátíttatását.
- Fejlesztjük tanulóink természettudományos szemléletét.
- Prioritást élvez pedagógiai munkánkban a pályaválasztás segítése, a tanulók pályaeorientációs támogatása, a továbbtanulás és az ezzel járó iskolaváltás megkönnyítése.
- Törekszünk megalapozni tanulóinkban az életen át tartó tanulás és fejlődés iránti igényt.
- Alkalmazzuk az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítására törekszünk. Igyekszünk megtalálni a szóbeliség és az írásbeliség egyensúlyára
- Figyelembe vesszük a tanulók speciális képességeit, fejlesztjük és előtérbe helyezzük azokat.
- Mélyítjük tehetség gondozó tevékenységünket a speciális képességek mentén.
- Felzárkóztató tevékenységünkkel törekszünk az esélyegyenlőség megteremtésére.
- Életkori sajátosságainak megfelelően közvetítjük tanulóink felé – történelmi ismeretükre építve – az alapvető emberi jogok tiszteletét, a pozitív demokráciaképet, a lokálpatrióta és hazafias embereszményt.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1. A személyiségfejlesztés

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődésben és változásban az „én tudat” birtokában tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát.

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások – egymással szoros kölcsönhatásban – együttesen határozzák meg.

A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A személyiség jellege, kialakulása tehát az örökletes és környezeti hatások, illetve ezek egymásra hatásának eredménye. Az emberben az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg, melyek génjeiben, azok kódjában benne vannak. A környezeti hatások – társadalom, nevelőintézmények, család – befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és milyen mértékben és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiség fejlesztése egész életre szóló feladat. Az iskolai évek ebben lényeges helyet foglalnak el. Segítségükkel tanulóink felismerhetik, hogy egyéniségük nem csupán a körülmények hatására alakul, hanem megfelelő célok és eszközök birtokában maguk is alakítják. E készség szintű „tudás” elsajátíttatása egyik legnemesebb nevelői feladatunk.

A személyiségfejlesztés során egyaránt fontosnak tartjuk:

- az értelem kiművelését (kognitív kompetencia),
- a segítő életmódra nevelést (szociális kompetencia),
- az egészséges és kulturált életmódra nevelést (személyes kompetencia)

E feladatok a tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli nevelés során végezhetőek el.

A személyiségfejlesztés legfontosabb színtere a tanítási- ,osztályfőnöki óra, valamint a tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek. A helyi tantervekben megfogalmazott képességfejlesztési módszerek egyben a személyiségfejlesztő oktatás, nevelés követelményeinek is megfelelnek. A kognitív kompetencia fejlesztése a szakórákon érhető el a megismerési vágy fejlesztésével, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátításával.

Az osztályfőnökök arra törekednek, hogy olyan beszélgetések, viták alakuljanak ki az osztályfőnöki órákon, amelyek során a tanulókat alaposabban megismerik, s így segítséget tudnak nyújtani nekik személyiségük alakításában.

Az iskolán kívül minden alkalom – a kirándulástól a színházlátogatásig – a differenciált személyiségfejlesztést szolgálja. Olyan szociális készségek elsajátításában kell segítenünk tanítványainkat, melyek lehetővé teszik, hogy testileg-lelkileg egészséges, harmonikus, érett személyiséggé válhassanak.

A NAT és ennek megfelelően a kerettantervek is a gyermekek képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönözi a személyiségfejlesztő pedagógiai munkát, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

1.2.1.1. A személyiségfejlesztés színterei:

- A tanítási óra, mely a korszerű oktatási módszerek alkalmazásával, a tanulók sokirányú foglalkoztatásával, problémáik megbeszélésével fejleszti képességeik kibontakoztatását, önállóságukat, felelősségérzetüket, egyéniségük alakítását.
- Az osztályfőnöki/közösségi nevelés óra, mely a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés fontos színtere. Helyet ad a tapasztalásnak, a tudatosításnak, a helyes magatartás kialakításának. Segíti az önismeret, önértékelés kialakítását.
- Tanórán kívüli tevékenységek egész sora ad alkalmat az egyéni értékek, sajátos képességek fejlesztésére, tehetségük kipróbálására és fejlesztésére, érdeklődésük kielégítésére és kiterjesztésére. Itt kapnak helyet a tartalmas kikapcsolódást szolgáló szabadidős programok.

1.2.2. A tanulók érzelmi, akarati, erkölcsi kultúrájának fejlesztése, önismeret kialakítása

- Fejlesztendő erkölcsi képességek: az empátia, a problémaérzékenység, értéktudat, az értékek közötti eligazodás képessége, autonómia és felelősség, az egyéni és közösségi érdek összhangba hozásának képessége. Nemcsak tudatosítanunk kell az erkölcsöt romboló tényezőket, hanem olyan iskolai együttélést kell teremtenünk, amelyből hiányzik az erőszak, a megaláztatás, a kiszolgáltatottság, a közöny.

- Segítenünk kell tanulóink eligazodását a mai ellentmondásos viszonyok között, fel kell hívni a figyelmüket a deviancia veszélyeire az érzelmi elsivárosodás, a kilátástalanság elkerülésére.

Legyenek céltudatosak, megbízhatóak, rendszerességre törekvők. Ismerjék meg önmagukat, bízzanak saját képességeikben, tudásukban.

1.2.3. A tanulók műveltségének világgképének formálása

- Tudatosítani és fejleszteni kell a tanulóknál az eredményes tanuláshoz szükséges tulajdonságokat, készségeket, képességeket, attitűdöket, kiemelten az akarat, a rendszeresség, az igényesség növelését.
- Segíteni kell tanítványainkat a gondolkodáshoz szükséges tulajdonságok, készségek, képességek kialakításában.
- Szükséges az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez a képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)

1.3. A teljesskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1.3.1. Az iskolai egészségfejlesztés célja, feladata

A tanulók egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre való nevelése

- Fel kell hívni a tanulók figyelmét arra, hogy az élet és az egészség védelme, az egészséges életmódra való törekvés a mai kor emberének egyik legfontosabb feladata.
- Az egészséges életmódra nevelés leghatékonyabb módszere a megelőzés.
- Fontos a tanulóknál kialakítani és megerősíteni a pozitív életszemléletet.

1.3.2. A magatartás és viselkedéskultúra gazdagítása érdekében feladataink

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése és betartása otthon, a családban, az iskolai közösségekben.
- A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség, a másikkal szembeni empátia, a tolerancia kialakítása.
- A kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása, az intézményen belül és kívül, a nyilvános helyeken, mert a tanulók magatartásukkal az intézményt is képviselik.

1.3.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A WHO az 1948-as alkotmányában kimondja: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Nem passzív állapot, hanem folyamat.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja:

- a korszerű egészségnevelés,
- az elsődleges prevenció,
- a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés,

- az önsegítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, javítsák.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

1.3.4. Egészségfejlesztési programok célja és feladata

1.3.4.1. Az egészségnevelés célja:

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektívan felmérni saját egészségi állapotukat, hogy készségükké váljon az egészségvédelem (az egészségmegőrzés, az egészségre káros szokások elutasítása, az egészséges életmód, az egészségfejlesztés módszereinek alkalmazása). Ezt legjobban akkor tudják elsajátítani, ha erre a tanórán alkalmazott alternatív módszerek alkalmazására, vagy az azon kívüli programok keretében lehetőséget kapnak. Növekedjen a születéskor várható időtartam, valamint a betegségtől mentes életszakasz hossza és javuljon az életminőség. A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.

1.3.4.2. Az egészségfejlesztés feladata

Az iskolának, mint az egészségfejlesztés alapvető színterének a feladata:

- A tárgyi feltételek megteremtése, amelyek az iskolákat biztonságossá és egyben az egészségfejlesztés alkalmas színterévé teszi,
- az integrált egészségfejlesztési tartalmak közvetítésének folyamatos és rendszeres biztosítása,
- a mindennapos egészségfejlesztő testmozgás lehetősége biztosítva legyen.

1.3.5. Az egészségfejlesztés szinterei

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Egészségnevelés színterei az iskola keretein belül

Tanórán:

- egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban: biológia, testnevelés, háztartástan-életvitel, természetismeret, emberismeret
- nem egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban beépíthető az ismeretek: informatika, történelem, kémia, fizika
- osztályfőnöki óra keretén belül.
- iskolai tematikus hét keretein belül

Tanórán kívül:

- szakköri foglalkozás,
- napközis foglalkozások,
- délutáni szabadidős foglalkozások,
- hétfői iskolai programok (pl.: sportrendezvények, kulturális programok),
- egészségnap – egészség hét,
- kirándulások, túrák.

1.3.6. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

1.3.6.1. Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségfejlesztés, felvilágosítás abból indul ki, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Az egészségnevelési tananyagok az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet, valamint megoldásként a helyesnek vélt magatartásformákat kínálnak fel.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés a hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközéhez.

Ennek a megközelítésnek egy másik jellegzetessége az egyoldalú közlési forma: az ismeret átadása a tanulók aktív, és személyes bevonása nélkül történik.

Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, az iskolai tematikus hét rendezvényei külső előadók bevonásával.

1.3.6.2. Rizikócsoporthoz megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségügyi problémákkal rendelkező csoportokkal folytatott megelőző tevékenység (pl.: túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők).

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben megfelelő technika segítségével meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek valamely krónikus, nem fertőző betegség szempontjából, akkor az ilyen gyerekek számára ki lehet dolgozni valamilyen, például betegségmegelőző mozgásprogramot.

Fontos az iskolás gyermekek életkorához kötött kötelező szűrővizsgálatának rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Ennek a módszernek a lényege, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérében sokszor a személy konfliktuskezelési gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztésnek a társas-érzelmi készségek fejlesztését is célul kell kitűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett külső szakértők bevonásával történjen, törekedve arra, hogy lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Például a serdülőkori egészségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak.

1.3.7. Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Ez a módszer a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. A serdülőkori fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Azok a programok, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra tanítja a fiatalokat, hogy tudjanak nemet mondani. A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik, pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is.

1.3.6.4. Színtér programok

Ez a módszer abból indul ki, hogy az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, nem pusztán az egyéni készségektől és jártasságoktól függ, hanem jelentős szerepet játszanak a társas, a társadalmi és az ökológiai tényezők is. A színtér programok, eltérően a rizikó csoportos megközelítéstől, a természetes „élőhelyen” találják meg célpontjukat. Ilyen színtér programnak tekinthető az egészséges iskolák mozgalma.

1.3.6.5. Közösségi alapú, komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak életmódot formáló szerepet vesznek tekintetbe, hanem a társadalmi meghatározókat, realitásokat is. Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal. Lényeges, hogy a különböző akciókat, programokat egymással összehangolják, ugyanis ebben az esetben beszélhetünk komplex egészségfejlesztésről.

1.3.6.6. Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport létrehozása

Célszerű olyan csoportot létrehozni, amely az iskola pedagógiai programjában leírtak szerint az iskolai egészségnevelési feladatokban közreműködik.

A csoport tagjai lehetnek:

- pedagógus, osztályfőnök

- testnevelő tanár
- védőnő,
- diákönkormányzat-vezető,
- munkaközösség vezetők

A segítő kapcsolatok lehetséges szereplői

- Szülők, a család

A szülők megfelelő tájékoztatás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programját.

- Szülői szervezet

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába alkalmanként célszerű bevonni az iskolai szülői szervezetet és megnyerni a támogatásukat.

- Az iskolaegészségügyi ellátás

Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Az iskolaorvos és a védőnő feladata a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát, adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése, közreműködés az egészségügyi-járványügyi, a környezet-egészségügyi, a táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve, felkérésre közreműködés az egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- az életmód és betegség összefüggései,
- az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskola diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok,
- a serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában,
- környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben,
- a település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók az iskolai egészségfejlesztésbe.
- Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

- Rendvédelmi szervek, a rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai

A bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmaguk és egészségi állapotuk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

1.3.7.1. Iskolai programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola határozott tervvel rendelkezik. Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékos és hátrányos helyzetűek integrációja, az iskolán belüli bántalmazás megelőzése,
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakban, a nemi érés időpontját megelőzően.

1.3.7.2. Tanórai foglalkozások

1.3.7.2.1. A tanórai foglalkozások a következők:

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása: Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéssel. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet érdemes fordítani.
- Osztályfőnöki órák

1.3.7.2.2. Tanórán kívüli foglalkozások

- Napközis foglalkozások: ha jó a tervezés és az együttműködés a tanítók, szaktanárok és a napközis nevelő között, kitűnően egészítheti ki a tanórai programot, illetve a konkrét esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.
- Délutáni szabadidős foglalkozások: sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- Egészségnap
- Hétvégi iskolai program
- Sportrendezvények, kulturális programok.
- Kirándulások, túrák, sportprogramok

1.3.7.3. Tájékoztató fórumok

Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

1.3.7.4. Szakmai tanácskozások, tréningek

Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

1.3.7.5. Módszerek

A leghatékonyabb módszer az iskola ötleteire épülő, iskolai szervezésű programok, rendezvénysorozatok, amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Ezen kívül több intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált, vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programját.

Fontos az egészségfejlesztés szemléletének kialakítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, tanulók számára, egészségtan tanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, házi orvos, védőnő, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársának bevonásával. Ezen túl versenyek, tematikus napok szervezésével, témával kapcsolatos plakátok készítésével, osztálytermekben a faliújságon a témával kapcsolatos cikkek, írások elhelyezésével lehet a szemléletváltást elindítani. A rendszeres testmozgás propagálása, és lehetőségének megteremtése is eredményes lehet. Az egyes tárgyak oktatása során is meg kell jelennie az egészségfejlesztés szemléletének.

1.3.7.6. Kapcsolat az iskolai gyermekorvossal és fogászattal

Iskolafogászati szűrővizsgálaton évente egy alkalommal vesznek részt tanulóink (tanítási időben), a kezelésre szorult gyermekeket további kezelésre a szülők értesítésével visszarendelik (tanítási időn kívül).

Az iskolai gyermekorvossal való kapcsolatunk szorosabb és rendszeresebb:

- védőoltások elvégzése,
- szűrővizsgálatok (első, ötödik, hetedik osztályokban),
- tisztasági vizsgálatok,
- személyi higiéné ellenőrzése.

1.3.7.7. A mindennapos iskolai testnevelés megvalósítása

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgás-programban,
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző gyakorlatok.
- a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban,
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében),
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.
-

1.3.7.8. Drogstratégia

Hazánk földrajzi elhelyezkedése, idegenforgalmunk, az országon átvezető, mind nagyobb forgalmat lebonyolító szárazföldi és légi útvonalak egyre erőteljesebb vonzást gyakorolnak az illegális kábítószer átmenő forgalom számára. Egyre fokozódik a kábítószer iránti kereslet is, melynek következtében Magyarország is célországgá vált.

Iskolánk a megye déli részében található település Siófok város közelségében, mely több tekintetben is veszélyeztető tényező. Tanulóink többnyire rendezett családi háttérrel bírnak, ennek ellenére természetesen a veszélyeztetettség fennáll. A pubertás korszak az egyik legnehezebb időszak a fiatalok életében.

Közös feladatunk és felelősségünk, hogy ismerjük a veszélyeket, és ha kell, akarjanak, merjenek, tudjanak nemet mondani.

Ehhez kell nekünk ismereteket, megfelelő tudást, vonzó és hasznos programokat, elérhető célokat, eszményképeket, bizalmat, megértést, szeretetet adni.

Legfontosabb feladatok:

- a drogfogyasztás veszélyeit megismertetni,
- testi – lelki egészség megóvása,
- az egészséges választások erősítése
- produktív életstílus kialakítása,
- megfelelő információáramlás biztosítása,
- a szülők megnyerése,
- megelőzés,
- helyes jövőkép kialakítása,
- önismeret,
- értékes emberi kapcsolatok kialakítása,
- a gyerekek önálló tevékenységének kibontakoztatása,

A drogstratégia területei:

- szaktárgyi lehetőségek
- osztályfőnöki órák
- iskolai programok adta lehetőségek
- pedagógusok továbbképzése
- kapcsolattartás szakemberekkel

1.3.7.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az intézmény házirendjében, szervezeti és működési szabályzatában, valamint a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás zajlik a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon és szükség szerint, így például kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés és sport, a technika életvitel és gyakorlat, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

Alapszintű elsősegélynyújtó foglalkozás szervezése szükséges lehetőség szerint a pedagógusok számára.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

4. Elsősegély-nyújtási alapfeladatokat a NAT EMBER ÉS TERMÉSZET MŰVELTSÉG TERÜLETE: „Az ember megismerése és egészsége fejezet” határozza meg.

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismereteket a következő táblázatban ábrázoljuk:

tantárgy	elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia, környezetismeret	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgeзés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés	magasból esés, csonttörés, ájulás, ütés
technika és tervezés	háztartási balesetek

5. Az az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás baleseteknél;
- a mentőszolgálat felépítése és működése;
- a mentők hívásának helyes módja;

Tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe, versenyekbe. Támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 óras, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

1.3.7.10. Közlekedési ismeretek

A közlekedésnek megvannak a maga törvényszerűségei és szabályai, amelyek elsajátítása illetve alkalmazása nélkülözhetetlen az iskola tanulói számára. Rendkívül fontos, hiszen aki nem ismeri a közlekedési szabályokat

vagy megszegi azokat, nemcsak magát, hanem esetleg közlekedő társát is veszélyezteti. A közlekedési tudatformálás színhelye a közlekedéismereti órák és a gyakorlati oktatás.

A legfontosabb cél a kerékpáros és gyalogos közlekedés alapvető elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítása. Az ismeretek összerázásához számítógépes programokat, különböző bemutató táblákat használunk. Tesztlapok százait oldjuk meg és különösen versenyek előtt a tanulók saját ügyességi pályákon szorgalmasan pedáloznak a különböző nehézségi szintű akadályok között. A legtehetségesebb gyerekek a megszerzett tudásukat különböző típusú és szintű versenyeken kamatoztathatják.

A tanulóknak lehetőségük van a KRÉTA (Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer) rendszeren keresztül a Közlekedő Kisokos E-learning tananyag elsajátítására.

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztéssel szorosan összefügg ez a nevelési feladat, hiszen e folyamat során alakul ki az egyén és a társadalom közötti kapcsolat.

Mivel egy-egy osztály egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének kerete, alapvető élet- és munkaközössége, fontos célunk, hogy ebből a csoportból olyan valódi közösséget formáljunk, amely képes és a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására, és az iskola keretein belül ennek megfelelően viselkedik, munkálkodik.

Az ember állandóan fejlődő lény. Alapvető társadalmi környezetét kezdetben csak a család alkotja, majd belép az óvoda, az iskola. Az iskola az az intézmény, amelynek az ismeretközvetítés mellett a szocializációs célok egész sorát kell megvalósítania. Életünk során állandóan tanulunk, de különösen az első egyharmad része szolgál arra, hogy szocializálódjunk, ez az az időszak a fiatalok életében, amikor még nagyon sok változáson mennek keresztül. Ekkor tudjuk a személyiségformálással együtt, vele szoros összefüggésben a közösségi nevelés feladatait megvalósítani. A közösség annál értékesebb lesz, minél tartalmasabb, önzetlenebb egyének találkoznak, fejlődnek benne.

A közösségi magatartás kialakításában szerepet játszik a család, az iskola, az osztály, szakkör, diákkör, sportkör a település, a lakóhely.

A közösségfejlesztés tudatos irányítói pedagógiai felkészültségüknel, hivatásuknál fogva erre hivatott személyek: a tanítók, napközis nevelők, az osztályfőnökök, a szaktanárok, szakkörök és diákkörök vezetői. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskolában és az osztályban a pedagógiai munkánk egyik legfontosabb elemét adják, a tanár nem csak oktat, de személyes példájával, toleráns magatartásával, konfliktuskezelő képességével hatékony segítséget tud nyújtani a tanulók szocializációja során.

Az iskola követelményrendszerével és szokásrendjével biztosítja a tanulók számára a kibontakozást, az érvényesülést, képességüknek és szorgalmuknak fejlesztését, sikerélményt.

Az intézmény hagyományaival, tekintélyével biztonságérzetet is ad, mely biztosítja a nyugodt felkészülést, magabiztos fellépést, az együvé tartozás érzését.

A mikroközösség, az osztály formálása, megkezdődik, az első osztálytól. Az együvé tartozás, különösen a kisiskolás korban, az osztálytanító személyéhez, érzelmi kötődésen keresztül valósul meg. A gyermekek számára Ő a biztos pont, a biztonságot jelentő személy, a tudás forrása. A közösséggé válást sok közös játékkal, munkával, együttes feladat teljesítésével tudatosan segítjük.

A közösség fejlesztése az általános iskola 1 – 8. osztályában, mint egy folyamat, végigkíséri munkánkat. Fontos helye van az együvé tartozás érzésének kialakításában, egymás kisebb-nagyobb gondjainak megismerésében, ezt sok beszélgetéssel segítjük. Különösen nagy jelentősége van a közös játéknak, szabadidős

foglalkozásoknak, a felsőbb évfolyamokon a színház,- mozi-látogatásnak, kirándulásnak. Iskolában minden osztály számára biztosított leginkább osztálykeretben kirándulás lehetősége. A kirándulás napjának kiválasztása, a feltételek megbeszélése, a közös tervezés, a programok összehangolása az összetartozást, a közös felelősséget erősíti, a siker vagy a sikertelenség közös megélése mind-mind közösségformáló élmény.

A makroközösség, az iskola egészének együttes formálása nem választható el a mikroközösség fejlesztésétől, ezek csak együtt képzelhetők el.

A sport- és kulturális események, vetélkedők, iskolai, rendezvényeink, az azokon való szereplés és siker óriási motivációval jár, az osztályfőnökök és a szaktanárok a tanórákon kívül kötetlen, keretben munkálkodnak együtt a tanulókkal, erősítve ezzel az összetartozás élményét.

Az osztály az iskola hagyományos, máig is a legfontosabb szerveződése. Szelleme, hangulata életre szóló élményt jelent. E közösség előtt születik a legtöbb siker. E közösségen múlik, hogy ezeket az élményeket hogyan éli meg az egyén, ezek az élmények hathatnak ösztönzőleg, de sajnos hathatnak gátlóan is. Az osztályközösség szervezése, fejlesztése állandó, folyamatosságot igénylő feladat, melyet az osztályfőnök lát el.

Az osztályfőnök irányító tevékenységének főbb területei az oktató-nevelő munka során:

- Az iskolai munkából az osztályközösségre háruló feladatok megoldása. Rendezvényeken, ünnepélyeken való feladatvállalás
- Osztályfőnöki órákon irodalmi művek (közösségről, családról, szerelemről, barátságról) ismertetése, elemzése, filmek megtekintése.
- A közösség megjelenése iskolán kívül: osztálykirándulás, színházlátogatás, túrák, a település rendezvényein való részvétel.
- Önismeret és önértékelés, a magatartás, szorgalom értékelése, értékelés a vállalt feladatok teljesítéséről, a hibák felismerése. Önuralom, önismeret, empátia, tolerancia, figyelem a másik iránt közösségi érzések kialakítása és megerősítése.

1.4.1. A közösség és személyiségfejlesztés során közös cél

- az egyén közösségi magatartása kialakuljon, a valahová tartozás élményét átélhesse, képes legyen egyéni és kollektív felelősségvállalásra,
- közös élményei legyenek társaival,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képessége fejlődjön,
- a közösség etikai értékrendjét elfogadja, szükséges egy egységes morális alap melyet mindenki kötelező érvényűnek tart,
- képes legyen elfogadni a testi, érzékszervi, szellemi fogyatékkal élőket, tudja kezelni, legyen toleráns velük szemben,
- együttérző magatartása kialakuljon,
- harmonikus emberi kapcsolatokat tudjon létrehozni, ápolni, ismerje a társas együttélés szabályait.

1.4.2. A közösségfejlesztés fő területei:

- szaktárgyi, osztályfőnöki órák
- tanórákon kívüli foglalkozások
- diákönkormányzati munka
- iskolai hagyományok ápolása
- szabadidős tevékenységek

A tanórákon megvalósítható feladatok

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, a tanulmányi munka és hozzáállás erősítésével,
- a tanulói kezdeményezések erősítése,
- az önállóság, öntevékenység, az önmenedzselés képességének kialakítása, fejlesztése,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, kooperatív tanulási módszer, kísérlet, verseny stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség erősítése.

Tanórákon kívüli foglalkozások feladatai

- a kulturált, társas kapcsolatok igényének kialakítása,
- az iskolán kívüli művelődés iránti közösségi vágy fejlesztése,
- a közvetlen környezet értékeinek felismerése és védelme,
- a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

- feladata a tanulók felkészítése a közéletben való részvételre, az állampolgári jogok gyakorlására.
- a diákok önirányító, önszervező képességeinek kialakítása,
- a jogok és kötelességek egymástól való elválaszthatatlanságának elfogadtatása,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan közösség kialakítása, amely büszke saját sikereire, és ez újabb célok megvalósítására ösztönözi.

Iskolai hagyományok

- A közösséghez tartozás átélését szolgálják iskolánk hagyományai, ünnepi megemlékezései, rendezvényei a közösség minden szintjén. Méltó módon emlékezünk meg állami és nemzeti ünnepeinkről (október 6., október 23., március 15.), valamint az iskolaközösség ünnepeiről (tanévnyitó, ballagás a 8. évfolyamon), rendszeres szabadidős programok, mikulás ünnep, farsang, haloween, karácsonyi ünnepkör, húsvéti ünnepkör, gyermeknap, év végi tematikus napok, új elemként megemlékezés névadóról, hagyományteremtő szándékkal.
- A közösségfejlesztés fontos színtere az iskolai diákhagyományok ápolása.

Szabadidős tevékenységek

- A szabadidő eltöltésének színvonalas és tartalmas módjait népszerűsítjük tanítványaink körében színházlátogatás, előadások, kiállítások, szervezésével.
- Az iskola helyet biztosít a hagyományos diákbálok rendezéséhez.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a szülői szervezettel.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója évente egyszer részt vesz a szülői munkaközösség ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan.

1.4.3. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályprogramokról.

E- Napló

2018-2019-es tanévtől kezdve minden oktatási intézmény számára kötelezően előírt az E-napló használata.

A KRÉTA (Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer) internetes felületén keresztül kiváltható minden korábban alkalmazott kommunikációs módszer, az iskola és a szülők közötti információcsere naprakész módon folyhat. Idővel teljesen kiváltja a papíralapú alkalmazásokat, az ellenőrzőtől kezdve az üzenőfüzetig, igazolásokig.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

1.4.4. A környezeti nevelés elvei az iskolában

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi, környezeti nevelési vonatkozásokat. A tantárgy és az óra jellege meghatározza, hogy mikor, melyik problémát, hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos kérdések, amelyekkel a diákok mindennap találkoznak. Különböző módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is.

A szemléltetés, hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk. Így lehetőség nyílik az élményszerű tanításra, tanulásra.

Az egyszerűbb víz-, talaj-, és levegővizsgálati módszerek bemutatására külső előadók bevonásával, a vízügyes szakemberek meghívásával kerülhet sor.

A tanév során minden osztályban sor kerül a rendhagyó óra megtartására, melyeket az iskolát körülvevő természeti környezetben, a Festetics kastély parkjában tartunk meg. Itt sor kerülhet a hazai növény- és állatvilág megismerésére, megfigyelésére, tanulmányozására.

A tanulók részt vesznek minden olyan helyi, területi, vagy kistérségben szervezett versenyen, ahol a természetvédelem fontos téma, így a versenyre való készüléssel elmélyíthetik tudásukat.

Részt vállalunk a környezeti neveléshez kapcsolódó helyi rendezvények összeállításában

Különböző akciókhoz, és felhívásokhoz csatlakoznak tanulóink, így például részt veszünk a papírgyűjtésben, szelektív hulladékgyűjtésben, (pl. Te-Szedd akciók).

Megemlékezünk a jeles napokról, mint például a Föld napja, a Madarak és fák napja, a Víz világnapja, az Európai nemzeti parkok napja. Ezekben a napokban különféle kiállításokkal, bemutatókkal, stafétaszerű versenyekkel gazdagítjuk a tanulók ismereteit.

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői a tanárok és a tanulók a külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot alakítsanak ki és tartsanak fenn.

Az iskola minden tanárának feladata, hogy a környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ehhez szükséges a kollegák közötti együttműködés kialakítása, a tantárgyak közötti kapcsolatok feltárása és kiaknázása.

Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon az iskolai környezetre, figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben fontos szerepe van a Diákönkormányzatnak és az osztályközösségeknek is.

A tanulók a környezettel kapcsolatos ismereteiket a tanórai és a tanórán kívüli programok keretében sajátítják el, ehhez nélkülözhetetlen a tanulók és a tanárok együttműködése. Fontos feladat az iskolai környezet olyan módon való kialakítása, hogy az a nevelési célokkal összhangban legyen, illetve az környezet megóvásával, megőrzésével párosuljon. Ebben az osztályfőnököknek és az osztályfőnöki óráknak is nagy szerepe lehet.

Az iskola környezeti nevelés területén nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola együttműködése. A szülőknek és feladatuk, hogy kialakítsák és megerősítsék a tanulóknak azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Ez azon keresztül is megvalósulhat, hogy a tanulók az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák, továbbadják, olyan értékrendet közvetítsenek, melyet az iskola nyújt számukra.

A tanórai, a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézményekkel való kapcsolattartás, látogatás. Ilyen szempontból fontosak a múzeumok, állatkertek, nemzeti

parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon kell megfelelően előkészíteni. Célunk, hogy minden tanuló legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson is vegyen részt iskolai tanulmányai idején, ismerje meg szűkebb-tágabb környezetét. Fontosnak gondoljuk, hogy ismerje Magyarország és a főváros nevezetességeit, idegenforgalmi látnivalóit. Mindezek mellett folyamatosan figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat, pályázati lehetőségeket. Minden olyan lehetőségét igyekszünk kihasználni, amely segíti az iskola környezeti nevelési programját, célkitűzéseit.

1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

1.5.1.1. A tanórán és tanórán kívüli oktató-nevelő munka

A magasabb jogszabályokban, a Pedagógiai Programban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

- Heti teljes munkaidő nyolcvan százalékának (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával való töltése.
- Heti teljes munkaidő ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A kötött munkaidő neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatok, tanulói felügyelet, továbbá eseti helyettesítés ellátása.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli foglalkozások pontos megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre az előírt minősítések megszerzése.
- Az osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése, a tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás.
- Tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások megtartása, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások éves tervének elkészítése, tanmenetek, éves programok készítése.
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon, a tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a tanított tanulók körében.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása, belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés, másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel, továbbképzéseken való részvétel, a továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel, bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása, az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése, az iskola, helyiségeinek dekorálása.

- Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában, az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában, részvétel a nevelőtestület szakmai, pedagógiai döntéseinek előkészítésében.
- A pályakezdő gyakornok vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése, részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel, aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.
- Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal, a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, elfogadása).

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.5.2.1. Osztályfőnöki felelősségek:

- Munkáját a pedagógiai program és az intézmény külső és belső elvárásrendszer szellemében, az intézményi szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak, és az iskolai dokumentumok (pl. éves munkaterv) betartásával és (pl. házirend) betartatásával végzi.
- Munkavégzés során szem előtt tartja az intézményi önértékelés elvárásrendszerét
- Személyes felelősséggel tartozik a tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumok pontos vezetéséért.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv/tanmenet.
- Felelős a tanulói és szülői személyiségi jogok maximális tiszteletben tartásáért.
- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait.
- Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat (pl. óralátogatás).
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatónak vagy a helyettesének.

1.5.2.2. Adminisztrációs jellegű osztályfőnöki feladatok

- A tanuló személyi adatait beírja a dokumentumokba, összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.
- A haladási napló kitöltését ellenőrzi, a szaktárgyi órabeírásokat (tananyag, sorszám) hetente ellenőrzi, és a hiányokat pótoltatja (e-Napló)
- Ellenőrzi az érdemjegyek beírását és az osztályozó napló kitöltését.(e-Napló)
- Rögzíti és összesíti az igazolt és igazolatlan távolmaradásokat, mulasztásokat és késéseket. A házirend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknak jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett

tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.

- A házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy írásban értesíti a szülőket.
- Elektronikus üzenetben, írásban, vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémákról.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a menzások adataiban bekövetkező változásokat.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos tanulókról.
- Figyelemmel kíséri az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra.
- Segíti, nyomon követi és adminisztrálja osztály orvosi vizsgálatait.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a pedagógustársai elé terjeszti.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Elvégzi az osztályfőnök egyéb adminisztrációs feladatait. Mindezeket a feladatokat az e-Napló bevezetésével értelemszerűen az internetes felületen végzi el, kivéve azokat a dokumentumokat, melyeket még papíralapon kell rögzíteni.

1.5.2.3. Irányító, vezető jellegű feladatok

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a pedagógiai program a hatáskörébe utal.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, változó tematikával, releváns társadalmi témákat is érintve saját maga, vagy meghívott előadókkal foglalkozásokat tart.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy/és helyettesét, valamint a szülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. a tanulókat saját hatáskörben is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).

- Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

1.5.2.4. Szervező, összehangoló jellegű feladatok:

- Segít abban, hogy a tanuló otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozik a rábízott tanulók nevelési szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Munkája során figyelembe veszi a diákönkormányzat programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátítására.
- A tanulókról gyűjtött egyéni tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a szakértői bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, és a továbbhaladási célokat meghatározzák.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, gyógypedagógus, gyermekotthon vezető, házvezető stb)
- Kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival,
- Segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez.
- Az intézményi munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- Szülői értekezletek, fogadóórák keretében a tanuló pedagógiai jellemzését a gondviselőkkel egyezteteti, a továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja őket, tanácsot ad és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpálya-kompetenciákat.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy helyettesét.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- A tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Az osztályozó értekezlet napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el, jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira

1.5.2.5. Az osztályfőnöki munka tartalmi elemei

- Megfelelő magatartású, az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösség kialakítása az osztályközösség irányítása.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.

- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.

1.5.2.6. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját az alábbi szempontok alapján végzi.

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről,
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Az osztályfőnöki órák terve, a helyi tanterv alapján
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetőinek neve.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetőinek neve, elérhetősége.
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

1.5.2.7. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

1.5.2.8. Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dícséretetek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dícséretetek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dícséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

1.5.2.9. Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői

- A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
- Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint

1.5.2.10. A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).

Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

1.5.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997 évi XXXI. Törvény (gyermekvédelmi törvény) pontosan meghatározza intézményünk feladatát a gyermek- és ifjúságvédelem területén.

A gyermekvédelem feladata:

- a hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett tanulók felderítése, a veszélyeztetettséget okozó körülmények megállapítása és nyilvántartásba vétele, a következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése.
- támaszkodik az osztályfőnökök információira, az egyes gyermekekre vonatkozóan megtervezik közös eljárásaikat, értékeli tapasztalataikat,
- a tanulók életszemléletének formálása, az osztályfőnök, tanár, szülő együttműködésével folyamatos családgondozást végez,
- figyelemmel kíséri a gyermekek ellátottságát, ápoltságát,
- felméri a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, nyilvántartásba veszi őket, és elkészíti a szükséges dokumentumokat,
- rendszeres munkakapcsolatot tart a polgármesteri hivatal gyámügyi előadójával, a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával
- családi támogatást, hivatalos eljárást kezdeményez.
- koordinálja a prevenciók tevékenységét,
- elvégzi a segélyezéssel kapcsolatos ügyintézését,
- feltárja a veszélyeztető tényezőket,
- szükség esetén intézkedéseket kezdeményez.

Gyermekvédelmi tevékenységünk pedagógiai eszközei:

- A tanuló fokozott és gyakori – a veszélyeztetettség okára tekintettel levő – megfigyelése. A szülővel való találkozás gyakoribb kezdeményezése, a problémák feltárása, meggyőzése.
- Szükség esetén a tanulószobai vagy napközis ellátás kezdeményezése.
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzet gyakran személyiségfejlődési, magatartási szélsőségekkel, tanulási nehézségekkel jár együtt. Egyéni foglalkozás, felzárkóztatás az esetek többségében nélkülözhetetlen követelmény.
- Felvilágosító munkával – pl.: szülői értekezlet, családlátogatás, fogadóóra, spontán találkozások – a megelőzést tekintjük kiemelkedő feladatunknak. A pszichés károsodások, a szenvedélybetegségek kialakulásának, a gyermekbűnözés megelőzésére, a gyermekek és szülők részére is felvilágosító előadásokat szervezünk.

- Gondoskodunk arról, hogy az elsősorban anyagi okok miatt veszélyeztetett gyermekek ne sérüljenek olyan iskolai rendezvények (pl.: tanulmányi kirándulás, tankönyv, stb.) esetén, amikor a család pénzügyi hozzájárulásával is számolunk.
- Célunk, a diákok ismerjék fel, hogy az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a kábítószer-fogyasztás az egészséget veszélyeztetik. Ennek érdekében a tanulók személyi- ségének, életszemléletének olyan irányú fejlesztése a cél, amely képessé teszi őket a helyes ítéletalkotásra, a negatív jelenségek elutasítására.

Kapcsolat a szakszolgálati intézményekkel:

- Polgármesteri Hivatal Gyermekjóléti Szolgálat
- Enyingi Család-és gyermekjóléti Szolgálat
- Megyei Rendőr-főkapitányság
- Megyei, Járási Kormányhivatal

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.6.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

1.6.1.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

A hatályos jogszabály értelmében sajátos nevelési igényű tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai:

A sajátos nevelési igényű, magatartási zavarokkal, tanulási zavarokkal, illetve részképesség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk iskolánkban. Az 1-8. évfolyamon pedagógusaink az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók számára felzárkóztató, korrepetáló, képességfejlesztő órákat szerveznek.

Fejlesztő munkánk a játékosságon, a tapasztalatszerzésen, életkori sajátosságokon, pozitív érzelmeket keltő tevékenységeken alapul.

Tanórán belül törekszünk az egyéni képességekhez igazodó munkaformák, egyéni fejlesztés, ösztönző értékelés, csoportos fejlesztés, tanári differenciálás, kooperatív munkaformák alkalmazására. Tanórán kívül működnek napközis foglalkozások, kiscsoportos rehabilitáció, fejlesztő foglalkozások, felzárkóztatások.

Intézményünk fontos feladatának tartja a pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek integrációját. Fontos annak felismerése, és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat is jelenthet a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "másság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet ez a folyamat. Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására. Fejlesztő, nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei határozzák meg.

Pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási - zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus segítségével történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatjuk az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermekek osztályfőnökére. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizzük a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén:

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasás (diszlexia), a helyesírás (diszortográfia), az írásmozgás (diszgráfia) és a számolás (diszkalkulia) területén nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, vagy kevert típusú zavar formájában jelennek meg.

Diszlexia- az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: neheztelt a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka során specifikus olvasászavar esetén törekszünk elérni a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasási készséget, segítve az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén)
- helyesírási hibák halmozódása
- a tollbamondás utáni írás hibái

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén törekszünk kialakítani a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, elősegítve az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése

Diszgráfia - az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép
- szaggatott betűalakítás és betűkötések
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák

- kialakulatlan kézdominancia
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás)

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése
- sikertudat kialakítása

Diszkalkulia - a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai
- helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége
- figyelemzavar

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak, de előfordul elkülönült formában is. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
 - a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
 - az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá olyan viselkedésszervezési problémák is, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, szorongás, és az alkalmazkodóképesség eltérő fejlődésében mutatkoznak meg.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.)
- megkezdett tevékenység befejezetlensége
- ingersorozatok hibás kivitelezése
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban)
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek

A fejlesztés célja:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése, a társadalmilag elfogadott magatartásminták kialakulásának elősegítése. A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- fokozott egyéni bánásmód
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- motiválás, sikerélmény biztosítása
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése
- önértékelési képesség fejlesztése
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása.
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során az intézmény szoros együttműködésre törekszik a gyermek diagnózisát felállító Szakértői Bizottsággal, a Nevelési Tanácsadóval és a szülőkkel. Az iskola gyógypedagógusa a szakértői bizottság diagnózisa és a gyógypedagógus által készített egyéni fejlesztési terv alapján végzi munkáját. Segítséget nyújt a gyermek tanítóinak, tanárainak a diagnózis értelmezéséhez, a tanuláshoz szükséges segédeszközök, speciális fejlesztő programok kiválasztásához, javaslatot tesz gyógypedagógiai módszerek alkalmazására. Figyelemmel kíséri a gyermek haladását, fejlődését. A szülők számára segítséget nyújt a diagnózis értelmezéséhez, konzultál a szülővel a fejlesztés eredményeiről, segíti a szülőt a probléma elfogadásában, a gyermekkel szembeni reális elvárások kialakításában. A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési, ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

Az intézmény minden tanulónknak biztosítja a rehabilitációs időkeretet a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően, és az egyéni szükségleteket figyelembe véve kiscsoportos formában.

Ez alapján egyéni fejlesztési terv készül a tanév elején. A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik, az „Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció iskolai fejlesztő foglalkoztatás egyéni fejlődési lapon”.

Az intézmény minden tanév végén (június 30-ig) jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése és kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki az adott feladat elvégzése érdekében.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A vonatkozó hatályos jogszabály alapján a tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő. Ennek egységesítésére közös értékelési szempontrendszert használ intézményünk, így a tagiskolák között nincs eltérés az írásbeli értékelés terén. A tanítási év végén a tanulóknak az egyes fejlesztési területeken elért eredményeit, és nehézségeit szintén szövegesen értékeljük, és a következő tanítási év egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez szükséges javaslatokat fogalmazzuk meg.

Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán. Egyéni fejlesztési tervek elkészítése

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések

Február: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Az integráció személyi feltételei

Az integrált oktatást segítik intézményünkben:

- fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus

Az integrált nevelésében-oktatásában részt vevő fejlesztőpedagógus/ gyógypedagógus feladatspecifikációja

- Segíti a pedagógiai diagnózis értékelését.
- Javaslatot tesz a fogyatékoság illetve a sérülés típusához, a tanuló egyéni igényeinek megfelelő környezet kialakításához.
- Segítségnyújtás a speciális eszközök és módszerek kiválasztásához és alkalmazásához.
- Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz az értékelésben.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon egyéni fejlesztési terv alapján, támaszkodva az ép funkciókra.

1.6.1.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok

Iskolánkban viszonylag sok az olyan, kudarcnak kitett tanuló, akiket pszichés funkciók fejletlensége, képességstruktúra hiányosságai, zavarai, magatartási zavarok miatt nyilvántartunk. Az ő fejlődésüket, tanulmányi munkájukat fokozott figyelemmel kísérjük. A sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői bizottság által megállapított tanulási zavarainak fejlesztésére szakember által ellátott órák állnak rendelkezésre. Az iskola gyógypedagógusa célcsoportokban végzi a fejlesztő munkát az integráltan oktatott tanulókkal. A heti 2 órás fejlesztés ezeknél a gyermekeknél különösen fontos, hisz a tanórákon az ő speciális gondjukra, problémájukra általában nem jut idő. A jól megszervezett csoportokban több sikerélményben lehet részük, ami a későbbiekben máshol is érzékelhető lesz.

Vannak átmenetileg alul teljesítő, magatartás problémás tanulók is, akik egy-egy külső körülmény vagy hátráltató tényező miatt nem a képességüknek megfelelően teljesítenek, viselkednek. Náluk az okok feltárását követően az osztályfőnökök segítségével egyénre szabott eljárások, személyiségfejlesztés, egyéni bánásmód alkalmazása szükséges.

Személyre szabott feladatokkal, a tanulók szintjéhez kell meghatározni a követelményeket, a fokozatosság elve alapján nehezülhetnek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programok:

- tanórán belül differenciált foglalkozás, fokozott segítségnyújtás a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulók önmagukhoz képest való értékelése,
- a tanulási problémák okának feltárása lehetőség szerint,
- szükség esetén a tanuló további vizsgálatokra való küldése
- a diagnózisnak megfelelő foglalkozásban való részesítés, fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat gyógypedagógus segíti az önálló tanulás szokásainak és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,

- tanulási technikák elsajátíttatása tanórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája),
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése biztatással, dicsérettel,
- a gyenge tanulók minimum szintre eljuttatása.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül, így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok tanuló számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében minden év decemberéig országos DIFER mérésben elvégezzük.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök megbeszélés keretében átadják tapasztalataikat a felső tagozatos kollégáknak tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozóan.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük magatartási zavarnak, magatartási nehézségnek.

Magatartászavarok:

- hiperaktivitás
- kognitív funkciók zavarai
- agresszió
- deviancia

A magatartászavaros tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés lehetőségével. Különleges bánásmódot igényel, de nem fogyatékos. Lemaradása behozható, sőt teljesítménye is emelhető és felhozható az átlaga a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással.

A másodlagos prevenció egyik legfontosabb színtere az iskola. A gyermekek viselkedésében történt változások, mint tünetek mögötti okok keresése minden pedagógus feladata. Ha ez nem sikerül, teljesítmény-, viselkedés-, kapcsolatzavar jelenik meg a gyermek életében.

Elsődleges feladatok:

- a gyermek személyiségének,
- családi hátterének,
- környezetének,
- baráti és társas kapcsolatának megismerése.

Másodlagos feladatok:

- segítő tanácsadás figyelmeztetés, ellenőrzés.

Fontos feladat annak segítése, hogy a szülők igénybe vegyék

- a pedagógiai szakszolgálat,
- a tanulási képességeket vizsgáló rehabilitációs bizottság,
- a gyermekpszichológus szolgáltatásait,
- szükség esetén javaslattétel a gyámhatóságnak védő-óvó intézkedés megtételére

A megoldást segítőik köre iskolán belül:

- osztályfőnök
- védőnő
- igazgató
- szaktanár, osztálytanító

Iskolán kívül:

- gyámhatóság
- gyermekjóléti szolgálat
- pedagógiai szakszolgálat

1.6.1.3. A kiemelten tehetséges tanulók

Célunk olyan pedagógiailag megalapozott tehetségfejlesztés, amelyben felszínre kerülhet és megnyilvánulhat diákjaink tehetsége, a tehetséges diákok képesek érvényesíteni intelligenciájukat, képességeiket, kreativitásukat.

A tehetséggondozó szaktanár nemcsak tudásban, hanem emberségében is magas szinten kell, álljon.

A tehetséggondozó tanár többféle szerepet vállal: megtalálja azokat a tanulókat, akik várhatóan kiemelkedő teljesítményekre lesznek képesek, megfelelő feladatokkal fejleszti diákjai kreativitását, figyeli fejlődésüket, megfelelő kihívások elé állítja őket. Felkutatja a lehetőségeket a kiemelkedő képességű diákok számára, képzéseket, ösztöndíjakat keres, mentorként érdeklődésével, elkötelezettségével támogatja a fiatal tehetségeket, kiegészítő anyagokat javasol, ad.

Az egyik legszebb szakmai feladat a tehetségek minél korábbi felismerése, gondozása. Mivel rendkívül sokféle tehetség létezik, azok felismerése nem is olyan egyszerű. Különösen, hogy nem válogatott gyermekekkel dolgozunk. Ennek ellenére évről évre kerülnek felszínre a képzőművészetek, az anyanyelv művelése, a természettudományok, a sport, területén tehetséges gyermekek.

A velük való megkülönböztetett foglalkozások a tanórákon differenciált foglalkoztatás kapcsán, órai tevékenységen kívül szakkörben, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokon történik. Ezt szolgálják azok a többletórák is, amelyeket tantárgyakhoz kapcsolva, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, idegen nyelvből biztosítunk az 1-8 évfolyamon.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók, szaktárgyi, sport, kulturális megmérettetések,
- a továbbtanulás segítése, felvételi előkészítők,

A tehetségfejlesztés szinterei az iskolában

- a tanítási óra
- egyénre szabott házi feladat
- szakkörök

- házi versenyek (tanulmányi, kulturális, sport)
- pályázatok
- iskolai ünnepélyek
- tehetséggondozó foglalkozások

Iskolán kívüli lehetőségek:

- levelező, internetes tanulmányi versenyek
- területi, körzeti iskolai versenyek, pályázatok

1.6.2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók gondozása, fejlesztése

1.6.2.1. A szociális hátrányok enyhítését célzó feladatok

Országos szinten tapasztalható, hogy fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma.

Ismerjük a jelenséget, ezért segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését, különös tekintettel a lakóotthonban élő tanulóinkra. Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot. A mai társadalomban a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év eleji tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak. Az otthoni problémák kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, magatartására. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek negatív irányba változik, ott a problémát rendszerint a családban kell keresni. Amennyiben a gondok sokasodnak, a szülők türelmetlenebbek, így nyugtalanabb, rendezetlenebb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve akár átmenetileg is hátrányos helyzetűek.

Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok azok, akiknek alapvető szükséglet kielégítési lehetőségei korlátozottak. A család társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren. Kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelmi, fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Következménye lehet a tanuló esélyegyenlőtlensége. Amennyiben a hátrányok halmozódnak, és a család nem tud kiemelkedni helyzetéből, a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűvé válik, ami gyakran veszélyeztetettséghez vezet.

Veszélyeztetett gyermekek és fiatalok, akik testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja. Kialakulásához vezető tényezők a családra, szűkebb társadalmi környezetére jellemző elhanyagoló nevelés, gondozás, valamint a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény).

Következménye lehet a gyermeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, alkoholizálás, kábítószer-élvezet.

Segíteni szakemberek által nyújtott támogatással lehet, hogy életesélyeik, fejlődési lehetőségeik javuljanak. Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik pedagógushoz, ha segítséget igényelnek, ezentúl a gyermekvédelmi szervezet és az osztályfőnökök együttműködése rendkívül fontos. A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél kiemelt feladat a kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket segítheti elő.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
- Mentálhigiénés programok, drog- és bűnmegelőzés,
- Pályaorientációs tevékenység,
- Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
- Különböző szintű támogatások, ösztöndíjak elnyerésére történő ösztönzés,
- Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
- Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
- Pályázatfigyelés, részvétel pályázatokon,

1.6.2.2. Felzárkóztató tevékenységek

A felzárkóztatás mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kell, hogy kezdődjön.

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladata, hanem mindnyájunk felelőssége. A felzárkóztatás során fontos emberi tényező a bizalom és az önbizalom erősítése. Ezek nélkül nem lehetséges a hatékony fejlesztés.

Integrált oktatás során az eltérő családi háttérrel rendelkező különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt neveljük. Ide sorolhatjuk a roma származású, hátrányos, veszélyeztetett, dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyermekeket és a magántanulókat. A gyermekek helyzetéből adódó problémákat számba kell venni, és a megfelelő pedagógiai tapasztalatok alapján kell a hátrányukat enyhíteni.

Tanulmányi előmenetel vizsgálatával kapcsolatos feladatok, módszerek:

- az osztálynaplók rendszeres vizsgálata,
- az osztályfőnökök, szaktanárok jelzései,
- egyéni és csoportos beszélgetések,
- felmérések, vizsgálatok.

Felzárkóztatást segítő eljárások módszerek:

- a dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyerekek mentesítése az egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészek esetében az értékelés vagy minősítés alól, szakértői bizottsági javaslat alapján,
- szülő írásbeli értesítése, tanácsadás,
- tanórai egyéni, személyre szabott foglalkozás,
- korrepetálások minden évfolyamon,
- fejlesztő foglalkozások szervezése,
- pedagógiai szakszolgálat igénybevétele,
- egyéni továbbhaladás engedélyezése,
- szükség esetén javaslattétel, hogy más típusú oktatás-nevelési intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

1.6.2.3. Lemorzsolódás

A lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulókra vonatkozó intézményi feladatok meghatározása

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer részeként a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók pedagógiai támogatása céljából a tanulói előrehaladás iskolai szintű nyomon követését szolgáló informatikai rendszer tagjai vagyunk

Lemorzsolódással veszélyeztetett az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

A nevelési-oktatási intézmény a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszámát összesítve, valamint az alkalmazott intézkedéseket feladatellátási helyenként összesített formában, évfolyamonkénti és tantárgyankénti bontásban az adott tanév első félévére vonatkozóan február 10-éig és az adott tanév második félévére vonatkozóan június 30-áig továbbítja a pedagógiaiszakmai szolgáltatást végző Hivatal számára.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet, tanórán kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában, mint például:

- versenyek, vetélkedők, pályázatok lebonyolítása, szervezése
- sportversenyek
- kirándulások szervezése
- kulturális, szabadidős programok szervezése
- a tanulók tájékoztatása faliújságon, iskolarádióon keresztül

A tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhetnek az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban a diákönkormányzat iskolai diákvezetője vagy a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli.

1.8. Az iskola közösségeinek együttműködése

A nevelőtestület együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusok illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai értekezletek, megbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

Az igazgató az aktuális feladatokról írásban, valamint szóban értesíti a nevelőket.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőjük útján közölhetik az igazgatóval.

1.8. A kapcsolattartás formái

1.8.1. Az szülői szervezet és az iskola együttműködése

A szülői szervezet tagjai szükség szerint, de legalább 2 alkalommal tartanak ülést.

A szülői szervezet ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: iskola igazgatója, vagy helyettese, vagy az általa megbízott pedagógus.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója tájékoztatja a szülői szervezet tagjait.

1.8.2. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója évente egyszer a diákönkormányzat ülésén ad tájékoztatást, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulóközösséget.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (az e-Naplón keresztül) tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, útján – az iskola igazgatójához az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Egyéni megbeszélések
- Szülői értekezlet.
- Fogadó óra.
- Nyílt tanítási nap.
- Írásbeli tájékoztató.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők, a tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik útján az iskola igazgatójához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

A szülők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyettesénél.

1.8.3. Az iskola külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatójának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az illetékes tankerülettel,
- A környező települések oktatási intézményeivel
- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval, szakértői bizottsággal
- Gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervezetekkel,
- helyi kulturális és civil szervezetekkel
- helyi önkormányzattal,
- minden olyan egyéb szervezetekkel (rendőrség, tűzoltóság, Esélyek Háza stb.) melyei színesíthetik a pedagógiai munkát.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn illetékes iskola-egészségügyi szolgálattal és megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn az illetékes gyermekjóléti szolgálattal.

Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület, az igazgató döntése alapján térítésmentesen használhatják a törvényesen bejegyzett gyermek- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai, a szülői szervezet tagjai.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban a diákönkormányzat iskolai diákvezetője vagy a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai

1.9.1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához,

- ha a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- ha a tanuló mulasztásai (igazolt és igazolatlan együttesen) a tanév során meghaladják a 250 órát, illetve az egyes tantárgyaknál az éves tantárgyi óraszám 30 %-át, s ezért a tanuló érdemjeggyel nem értékelhető, – jogszabályban meghatározottak szerint – a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet, illetve az évfolyamot megismételheti, kivéve, ha az igazolatlan mulasztásai meghaladják a 20 órát, s a nevelőtestület úgy dönt, hogy megtagadja az osztályozóvizsga letételének lehetőségét. Ez esetben a tanuló az évfolyamot megismételni köteles. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

1.9.2. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

1.9.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott. Ha a tanuló a szorgalmi időszak végén elégtelen osztályzatot kap, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet. A következő évfolyamba sikeres javítóvizsga letételét követően léphet.

1.9.4. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak iskolaváltást követően,

- ha valamely tárgyat előző iskolájában nem tanulta.
- különbözeti vizsgát abban az iskolában tehet a tanuló, amelyben a tanulmányait folytatni akarja.

1.9.5. A vizsgák megszervezése

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsga időpontjáról és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.

- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 4 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az intézmény honlapján a pedagógiai program helyi tanterv című részében folyamatosan megtekinthetők.

- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

- A vizsgának az előírt részekből kell állnia.
- A vizsgázó osztályzatát a vizsgarészek százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére is meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba az érintettek betekinhetnek, írásos megjegyzést fűzhetnek az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

tantárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
	vizsga		
alsó tagozat			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Irodalom	írásbeli	szóbeli	
Angol nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika/hit- és erkölcsstan		szóbeli	
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Vizuális kultúra			gyakorlati
Technika és tervezés			gyakorlati
Testnevelés			gyakorlati
felső tagozat			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Irodalom	írásbeli	szóbeli	
Angol nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika/hit- és erkölcsstan	írásbeli	szóbeli	
Történelem és állampolgári ism.		szóbeli	
Természettudomány	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Hon- és népismeret		szóbeli	
Vizuális kultúra			gyakorlati
Digitális kultúra		szóbeli	gyakorlati
Technika és tervezés			gyakorlati
Testnevelés			gyakorlati

1.10. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben az értékelések során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a KRÉTA naplóban. A témazáró dolgozatok kijavítására a pedagógusoknak két hét áll rendelkezésükre, ezért az elektronikus naplóban az érdemjegyek rögzítésének határideje is két hét.

1.11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

1.11.1. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel.

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek lakcímkártyáját;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét;
- személyi igazolványát.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott iskolaváltásról szóló igazolást.
- az osztálynapló másolatát

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában a bizonyítvány bejegyzése alapján nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

1.11.2. Az iskola magasabb évfolyamba történő lépésének feltételei

A 2011. évi CXCV. törvény 64. § (1) alapján a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

57.§ (1) alapján a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden évfolyamon minden tantárgyból legalább az "elégleges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tovább haladáshoz. Ha a tanuló tanév végén "elégtelen" osztályzatot szerez, a nevelőtestület

döntésétől függően a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgára, vagy osztályismétlésre kötelezi.

Az igazgató a tanulót szülő/gondviselő kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Amennyiben a tanuló felmentést kapott a testnevelés, a művészetek, a technika tantárgyak és egyéb gyakorlati jellegű tantárgyak, foglalkozások tanulása alól, tudásáról nem kell számot adnia. A mentesítés iránti kérelemben meg kell jelölni a kérelem indokát.

1.11.3. Megszűnés

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha

- a tanulót a másik iskola felvette.
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv

Helyi tantervünket az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről alapján készítettük. 2020. januárjában jelent meg a Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban NAT) kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre. A módosított NAT-ot 2020. szeptember 1-jén kellett bevezetni az első és ötödik évfolyamon. A továbbiakban a bevezetés tanévenként felmenő rendszerben történt.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók – az Oktatási Hivatal honlapján is közzétett

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára,
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára.

A kerettanterv alapján készített helyi tanterv a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az első és ötödik évfolyamon lépett életbe, így a 2023/2024-es tanévtől már minden évfolyamon a jelen helyi tanterv szerint tanítottuk tanulóinkat.

Az előző NAT bevezetésekor az akkor hatályos 6/2014 (I.29.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról 8.§ (7a) bekezdése szerint: „Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv és irodalom tantárgyakra bonthatja.” – alapján iskolánk a tantárgyat két részre,

- magyar nyelv és
- irodalom tantárgyakra bontotta.

Szaktanáraink és tanítóink szakmai javaslata alapján a magyar nyelv és irodalom tantárgyat továbbra is két tantárgyra bontjuk.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámok

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk, a 4. évfolyamtól kezdődően. A mindennapos testnevelés megvalósítása - lehetőségeink szerint - heti 5 tanítási órán történik. A 7-8. évfolyamon a természettudományok oktatása intézményünkben továbbra is a biológia, kémia, fizika és földrajz tantárgyak keretében valósul meg. Az 1-2. évfolyamon megszűnik a környezetismeret tantárgy oktatása, a továbbiakban csak a 3-4. évfolyamon történik. A kötelezően választandó hon- és népismeret tantárgyat az 6. évfolyamon, a dráma és színház tantárgyat a 7. évfolyamon tanítjuk. Az új, szintetizáló tantárgyként megjelenő digitális kultúra tantárgyat a 3. évfolyamtól tanítjuk. A megváltozott elnevezésű technika és tervezés tantárgyat az 1-től a 7. évfolyamig tanítjuk.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

A szabadon tervezhető órákat úgy osztottuk el, hogy megemeltük a meglévő tantárgyak óraszámát. Ez az alsó tagozaton a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a felső tagozaton a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakat érinti.

A 2020-as NAT szerinti óraterv a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben került bevezetésre. A 2023/2024-es tanévben már minden évfolyamon a 2020-as NAT szerinti óraterv alapján tanítottunk, így a Pedagógiai Programból kivezetésre került a 2012-es NAT szerinti óraterv, és a tanévekre lebontott felmenő rendszerű bevezetés.

2.2.A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszám

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Évfolyam	megnövelt óraszámú tantárgy megnevezése	szabadon tervezhető órák óraszámából adott növekedés
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
5. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
6. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Hon-és népismeret	1 óra
	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
	Dráma –és színház	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
	Magyar	1 óra

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható Dráma és tánc, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat tanítja.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják.

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatunk volt a tananyagok évfolyamonkénti bontása és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

2.3. Kötelező tantárgyak és óraszámok

Az intézmény rendelkezésére álló heti óratervi számok

Alsó tagozat (1 - 4. évfolyam)

	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
a	NAT/helyi tanterv	NAT/htt	NAT/htt	NAT/htt	NAT/htt
	Magyar nyelv és irodalom	7/8	7/8	5/6	5/6
	Angol nyelv	-	-	0	2
	Matematika	4/5	4/5	4/5	4/5
	Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
	Környezetismeret	0	0	1	1
	Ének-zene A v. B variáns	2	2	2	2
	Vizuális kultúra	2	2	2	1
	Technika és tervezés	1	1	1	1
	Testnevelés	5	5	5	5
	Digitális kultúra	0	0	1	1
b	<i>Kötelező alapóraszám</i>	22	22	22	23
	<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	2	2	2	2
c	Tanórai rendelkezésre álló időkeret	24	24	24	25
d	<i>Tantárgyi engedélyezett többlet órakeret</i>	2	2	2	2
e	Maximális - túl nem léphető - tanórai időkeret	24	24	24	25
f	<i>Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)</i>	25	25	25	26
g	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	49	49	49	51
h	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra („g” sor tartalmazza!)	2	2	2	2
i	NAT 9. § (1) Hittan +1 óra („g” sor tartalmazza!)	+1	+1	+1	+1

Felső tagozat (5 - 8. évfolyam)

	Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
	NAT/helyi tanterv	NAT/htt	NAT/htt	NAT/htt	NAT/htt
a	Magyar nyelv és irodalom A v. B variáns	4/5	4/5	3	3/4
	Angol nyelv	3	3	3	3
	Matematika	4	4	3/4	3/4
	Történelem	2	2	2	2
	Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
	Természettudomány	2	2	-	-
	Biológia A v. B variáns	-	-	2	1
	Fizika A v. B variáns	-	-	1	2
	Kémia A v. B variáns	-	-	1	2
	Földrajz	-	-	2	1
	Ének-zene A v. B variáns	2	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	1
	Hon- és népismeret	-	1	-	-
	Digitális kultúra	1	1	1	1
	Technika és tervezés	1	1	1	-
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
Dráma és színház	-	-	1	-	
Közösségi nevelés	1	1	1	1	
b	<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
c	Tanórai rendelkezésre álló időkeret	27	26	28	28
d	<i>Tantárgyi engedélyezett többlet órakeret</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
e	Maximális - túl nem léphető - tanórai időkeret	28	28	30	30
f	<i>Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>21</i>	<i>21</i>
g	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	48	48	51	51
h	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra („g” sor tartalmazza!)	2	2	2	2
i	NAT 9. § (1) Hittan +1 óra („g” sor tartalmazza!)	+1	+1	+1	+1

2.4. Az intézmény évfolyamonkénti heti óraterve

Tantárgy	1. évfolyam						2. évfolyam				
	a	b	d	i	össz		a	b	d	i	össz
Magyar nyelv és irodalom	7	1			8		7	1			8
Angol nyelv											
Matematika	4	1			5		4	1			5
Étika/Hit- és erkölcsstan	1				1		1				1
Környezetismeret	0				0		0				0
Ének-zene	2				2		2				2
Vizuális kultúra	2				2		2				2
Technika és tervezés	1				1		1				1
Testnevelés és sport	5				5		5				5
Tanulók heti óraszám	22	2	0		24		22	2	0		24
<i>Fel nem használt órák (d)</i>			2						2		

Jelmagyarázat *a: kötelező minimális óraszám*
b: szabadon tervezhető órakeret
d: tantárgyi engedélyezett többletórakeret
i: NAT 9. § (1) Hittan +1 óra

Tantárgy	3. évfolyam						4. évfolyam				
	a	b	d	i	össz		a	b	d	i	össz
Magyar nyelv és irodalom	5	1			6		5	1			6
Angol nyelv							2				2
Matematika	4	1			5		4	1			5
Étika/Hit- és erkölcsstan	1				1		1				1
Környezetismeret	1				1		1				1
Ének-zene	2				2		2				2
Vizuális kultúra	2				2		1				1
Technika és tervezés	1				1		1				1
Testnevelés és sport	5				5		5				5
Digitális kultúra	1				1		1				1
Tanulók heti óraszám	22	2	0		24		23	2	0		25
<i>Fel nem használt órák (d)</i>			2						2		

Jelmagyarázat *a: kötelező minimális óraszám*
b: szabadon tervezhető órakeret
d: tantárgyi engedélyezett többletórakeret
i: NAT 9. § (1) Hittan +1 óra

Tantárgy	5. évfolyam					6. évfolyam				
	a	b	d	i	össz	a	b	d	i	össz
Magyar nyelv és irodalom	4	1			5	4	1			5
Angol nyelv	3				3	3				3
Matematika	4				4	4				4
Etika/Hit- és erkölcstan	1				1	1				1
Történelem	2				2	2				2
Természettudomány	2				2	2				2
Fizika					-					-
Kémia					-					-
Biológia					-					-
Földrajz					-					-
Ének-zene	2				2	1				1
Hon- és népismeret	0				0		1			1
Vizuális kultúra	1				1	1				1
Digitális kultúra	1				1	1				1
Technika és tervezés	1				1	1				1
Testnevelés és sport	5				5	5				5
Közösségi nevelés	1				1	1				1
Tanulók heti óraszám	27	1	0		28	26	2	0		28
<i>Fel nem használt órák (d)</i>			3					3		

Jelmagyarázat a: kötelező minimális óraszám
b: szabadon tervezhető órakeret
d: tantárgyi engedélyezett többletórakeret
i: NAT 9. § (1) Hittan +1 óra

Tantárgy	7. évfolyam						8. évfolyam				
	a	b	d	i	össz		a	b	d	i	össz
Magyar nyelv és irodalom	3				3		3	1			4
Angol nyelv	3				3		3				3
Matematika	3	1			4		3	1			4
Etika/Hit- és erkölcsstan	1				1		1				1
Történelem	2				2		2				2
Természettudomány					-						-
Fizika	1				1		2				2
Kémia	1				1		2				2
Biológia	2				2		1				1
Földrajz	2				2		1				1
Ének-zene	1				1		1				1
Hon- és népismeret	-				-		-				-
Vizuális kultúra	1				1		1				1
Digitális kultúra	1				1		1				1
Technika és tervezés	1				1		-				-
Testnevelés és sport	5				5		5				5
Közösségi nevelés	1				1		1				1
Állampolgári ismeretek	-				-		1				1
Dráma és színház		1			1		-				-
Tanulók heti óraszám	28	2	0		30		28	2	0		30
<i>Fel nem használt órák (d)</i>			4						4		

Jelmagyarázat a: kötelező minimális óraszám
b: szabadon tervezhető órakeret
d: tantárgyi engedélyezett többletórakeret
i: NAT 9. § (1) Hittan +1 óra

2.5. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete 2011. évi CXC. tv. 6.sz. melléklet alapján a 2024/2025-ös tanévtől

évfolyam	tanuló heti óraszám	osztályok heti időkerete	különbözet
1.	24	49	25
2.	24	49	25
3.	24	49	25
4.	25	51	26
5.	28	48	20
6.	28	48	20
7.	30	51	21
8.	30	51	21

A 2011. évi tv. 27. § (5) bekezdés alapján élni kívánunk a + 1 óra felhasználásának lehetőségével osztályonként

2.6. A tanulók heti kötelező óraszám és az osztályok engedélyezett heti időkeret terhére tervezett foglalkozások az 1-8 évfolyamon

Alsó tagozat, osztályonként/hét

A felosztás évfolyamonként történik, értelemszerűen tanévenként az osztályok számának függvényében számítandó

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
1.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	csoportbontás		
	összesen:		25 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
2.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	csoportbontás		
	összesen:	25 óra	25 óra
évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
3.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	csoportbontás		
	összesen:	25 óra	25 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
4.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	csoportbontás		
	összesen:	26 óra	26 óra

Az esetlegesen felszabaduló időkeret további foglalkozásokra is felhasználható.

Felső tagozat osztályonként/hét

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
5.	tanulószoza	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	1	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	felzárkóztatás	1	
	összesen:	20 óra	20

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
6.	tanulószoza	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	1	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
	tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	1	
	összesen:	20 óra	20 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
7.	tanulószoza	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	3	
	tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	2	
	összesen:	21 óra	21 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
8.	tanulószoza	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	2	
	egyéni differenciált fejlesztés	2	

sportfoglalkozás	2	
egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	4	
tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	1	
összesen:	21 óra	21 óra

Az esetlegesen felszabaduló időkeret további foglalkozásokra felhasználható.

2.7. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

2.7.1. Törvényi megfelelés

Iskolánkban a nevelő-oktató munkánkhoz pedagógusaink csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használhatnak, melyek az Oktatási Hivatal által kiadott Tankönyvek Hivatalos jegyzékében szerepelnek.

Jogsabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. EMMI rendelet
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII törvény
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

Ingyenes tankönyvellátásra jogosultak az alábbi tanulók

- alsó tagozat 1-4. osztály, felső tagozat 5-8. osztály

Az ingyenes tankönyvellátást iskolánk

- tankönyvkölcsönzéssel
- használt tankönyvek biztosításával
- az állami normatíva felhasználásával biztosítja.

A támogatott tanulók valamennyi tankönyvet a munkafüzetek kivételével az iskolai könyvtárból kapják, melyekben leltári szám van. A leltári számmal ellátott könyveket tanév végén jó állapotban vissza kell hozni a könyvtárba. Ellenkező esetben a szülő köteles megtéríteni annak árát!

Feladatok, határidők

- Február-március a tankönyvigények tantárgyak szerinti összesítése
- Április 10-ig. a tanulói adatok frissítése a KELLO rendszerében
- Április 15-ig. a tankönyvlisták összeállítása
- Április 15-ig a normatív támogatási igény benyújtásának határideje
- Április 25-ig. a tankönyvrendelések rögzítése a KELLO rendszerében
- Április 25-ig a tankönyvrendelés továbbítása, engedélyeztetése a fenntartóval
- Június 10 tankönyvrendelés módosítása a 15 % figyelembe vételével, adatok esetleges módosítása
- Június 12-ig használt tankönyvek begyűjtése

- Június 30 új beiratkozók rendelésének leadása a KELLÓ rendszerébe
- Augusztus tankönyv kiszállítás, átvétel tankönyvfelelős
- Augusztus vége, szeptember első hete /külön ütemterv szerint/ tankönyvek kiosztása osztályonként
- Szeptember 8-ig tankönyv pótrendelés,

2.7.2. Kiválasztás szempontjai

A tankönyv

- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzékben,
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez,
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen,
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást,
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában,
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon,
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását,
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre,
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkára,
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására,
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését,
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen,
- tetszetős, tartós kivitelű legyen,
ára legyen mérsékelt.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál (testnevelés, technika, rajz, technika, életvitel és gyakorlat.) egyéb eszközökre is szükség van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők, a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola arra törekszik, hogy pályázati forrásokból, vagy más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskola számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

2.7.3. A tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége

A tankönyvek és az egyéb taneszközök megrendelését oly módon kell koordinálni, hogy az ingyenes tankönyvellátás rendelkezéseit és anyagi korlátait be tudjuk tartani.

2.7.4. Kötelező taneszközlista

Az oktatáshoz szükséges kötelező tanulói taneszközökről a tanév végén (legkésőbb a bizonyítvány kiosztásakor) minden szülő ún. taneszközlistát kap. Ezen eszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A tanulói taneszközök meghatározásánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- a taneszközök beszerzése súlyos anyagi terheket ne jelentsen a szülők számára,
- az egyes taneszközök több éven keresztül is használhatók legyenek

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

2.8.1. Általános szabályok

Az iskolánk a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján minden osztályban a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott

tanórán való részvétellel,

- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

2.8.2. Úszásoktatás megszervezése

Intézményünkben és telephelyén a testnevelésóra keretében megvalósítható infrastrukturális feltételek nem állnak rendelkezésünkre, így az úszásoktatást a 4. és 6. évfolyamos tanulóink számára a tanév első félévében 9 alkalommal (18 testnevelésóra), hetente egy tanítási napon legfeljebb két testnevelésóra összehívásával szervezzük meg az enyingi uszodában.

A Nemzeti úszóprogram keretében az 1. és 2. osztályosok vesznek részt úszásoktatásban az egész tanév folyamán.

2.8.3. A tanulók fizikai állapotának mérése

A jogszabályok értelmében az általános iskolában évente gondoskodni kell az 5-8 osztályos tanulók fizikai állapotának méréséről, ez a NETFIT mérés. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tesztek alkotói a már meglévő, legjobban bevált gyakorlatok közül válogattak.

Az utóbbi évek vizsgálatai azt mutatják, hogy a gyerekek egészségi állapota fokozatosan romlik, s a bajok között vezető szerepet játszanak a gerincbetegségek. Ezért a kerettantervbe is bekerültek a tartásjavító gerinctorna gyakorlatai, és mi is nagyon fontosnak tartjuk az ilyen gondokkal bajlódó gyerekek állapotának javítását, illetve megelőzését.

A gyermekek legtöbbször mindennapi életében a testmozgás, a fizikai erő kifejtés csökkenő mértéke azt eredményezi, hogy gyakran a sport és a testnevelés számukra az egyetlen megnyilvánulása a testmozgásnak. A napjainkig megjelenő tanulmányok arra mutatnak rá, hogy a fizikai fittség szintje javítható, s hogy a megbetegedést - különösen a szív-és érrendszeri megbetegedéseket - okozó veszélyeztető tényezők csökkenthetők.

A jó fizikai állapot nemcsak a sportban és a testnevelésben játszik fontos szerepet, hanem nélkülözhetetlen a boldogabb és teljesebb élet elérésében is.

2.8.4. Kézilabda az iskolában

Terveink között szerepel a „Kézilabda az iskolában” című programhoz való csatlakozás.

2.9. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünk vonatkozásában nem releváns.

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

2.10.1. A tanulók jutalmazása

Nevelőtestületi dicséret	Példamutató magatartásért és/vagy kiváló tanulmányi eredményért. Kiemelkedő közösségi munkáért.
Igazgatói dicséret	Versenyeken való kiemelkedő szereplésért.
Osztályfőnöki dicséret	Kiemelkedő közösségi munkáért.
Szaktanári dicséret	Kiemelkedő tanulmányi munkáért. Tanulmányi versenyen való eredményes szereplésért.
Oklevél	Kitűnő tanulmányi eredményért.
Jutalomkönyv	Kiemelkedő tanulmányi munkáért, példamutató magatartásért. Kiemelkedő közösségi, kulturális tevékenységért.

2.10.2. Fegyelmező intézkedések

Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	A felszerelés, házi feladat hiánya. Tanulmányi kötelezettség elmulasztása. Tanórákon magatartási problémák.
Osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	A házirend megsértése. Tanórákon magatartási problémák. Igazolatlan mulasztás.
Osztályfőnöki intés	A házirend gyakori megsértése. Tanórákon ismétlődő magatartási problémák. Ismételt igazolatlan mulasztás.
Osztályfőnöki megrovás	A házirend gyakori súlyos megsértése. Tanórákon a sorozatos magatartási problémák. Igazolatlan mulasztások.
Igazgatói figyelmeztetés	A házirend gyakori, súlyos megsértése, a társak testi épségének veszélyeztetése, a kötelességek vétkes és súlyos megsértése.
Igazgatói intés	A házirend többszöri súlyos megsértése, szándékos károkozás. Igazolatlan mulasztás.
Igazgatói megrovás	Súlyos, magatartási, fegyelmi vétség. Nagyobb értékű, szándékos károkozás.
Áthelyezés másik iskolába	Csak fegyelmi eljárás lefolytatását követően lehetséges, tanköteles tanuló esetében.

A fegyelmező intézkedések fokozatai, figyelemmel az eset összes körülményeire átléphetők.

2.10.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése.	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál kétszeres súllyal szerepel.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A következő elméleti jellegű tantárgyak: hittan, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 3-8. évfolyamokon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik.
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
4. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:
 - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika, a környezetismeret tantárgyból félévente, a készségtárgyakból lehetőség szerint valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola Helyi Tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
6. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
 - A második év végi, harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév, illetve az egész év során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Az osztálynaplóban található érdemjegyek átlagszámítását a szaktanár elvégzi és a következők szerint jár el, figyelembe véve Nkt. 54.§ (6):

1,71 átlag esetén 2

2,71 átlag esetén 3

3,71 átlag esetén 4

4,71 átlag esetén 5 érdemjegyet ad.

Ez a kötelezettség nem zárja ki a nevelő jogát, hogy ettől eltérően a matematikai számtani középátlag elérése esetén (5 tizedesjegy) a jobb érdemjegyet adhassa.

7. Szöveges értékeléskor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.
8. Osztályzattal történő értékeléskor a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jules (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében **minden tanuló munkáját minden tantárgyból havonta legalább 1 érdemjeggyel értékelni kell. A heti 1 órás tantárgyak esetében a tanév során átlagosan kell meglennie a havi 1 érdemjegynek.**
11. Egy tanítási napon az egyenletes terhelés miatt csak 2 felmérő íratható.
12. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül.
13. A kiemelt tanügyi dokumentumok (napló, ellenőrző) pontos vezetését az igazgatóhelyettes minden hónap 15. napját követő időszakban ellenőrzi.

14. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltására a következő táblázat az irányadó:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %:	elégtelen (1)
31-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

16. Az elméleti jellegű tantárgyak írásbeli beszámoltatásának formái:

- az előzetes ismereteket és készségeket felmérő diagnosztikai;
- a tanítás folyamatába illesztett, a tanítás pillanatnyi eredményességét felmérő formatív;
- a témakör lezárása után íratott szummatív jellegű - egész órás - számonkérések.

17. A diagnosztikai és formatív dolgozatok funkciója a felmérés, a pedagógus előzetes és folyamatos tájékozódása az ismert vagy átadás alatt lévő ismeretek elsajátításának színvonaláról, egyaránt méri a tanulás és a tanítás eredményességét.

18. A diagnosztikai felmérések eredményét nem lehet beszámítani a tanuló értékelésébe.

19. A központilag végzett kompetenciamérések eredményét nem számítjuk be a tanulók értékelésénél.

20. A tanulás pillanatnyi eredményességét felmérő (formatív) írásbeli felmérés csoportosan vagy egyénileg előzetes bejelentés és napi korlátozás nélkül is íratható. Az ilyen dolgozatok egyetlen, jól körülhatárolt és szűken meghatározott ismeretkört vagy készséget mérhetnek a tanóra kisebb részében.

21. A diagnosztikai és a szummatív dolgozatokat az iskola – ill. az azt megírató pedagógus – az adott tanév végéig őrzi, azt a szülő kérésére kiadja, ill. az igazgató, a helyettese vagy a munkaközösség-vezető kérésére bemutatja, a javítókulccsal együtt.

22. Az írásos beszámoltatások tartalma csak a Helyi Tantervben megfogalmazott ismeretanyag, készség felmérése lehet. Lehetőséget kell adniuk a minimális követelményt elsajátító tanulók számára az elégséges

éremjegy elérésére, ugyanakkor ismeretanyagában és készségfelméréseiben kellően differenciáló jellegűnek kell lenniük.

2.11. csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

2.11.1. A tanulócsoporthoz szervezése

Az iskolánkba beiratkozó tanulók évfolyamonként azonos tanterv és óraszám szerint tanulnak.

Az együttnevelés szellemében integráltan kerülnek osztályainkba

- a szakmai alapkézikönyv meghatározott körhöz tartozó sajátos nevelési igényű tanulók
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel diagnosztizált tanulók
- a hátrányos helyzetű tanulók
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű tanulók speciális fejlesztését a szakvéleményben meghatározott heti óraszámában kiscsoportos és/vagy egyéni formában gyógypedagógus látja el.

Abban az esetben, ha egy évfolyamon két osztályunk indul, az osztályba sorolás elsődleges szempontja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma a hatályos jogszabályban meghatározott mértéken belül legyen.

2.11.2. Napköziotthon, tanulószoba

Amennyiben a szülők igénylik az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napköziotthon, az 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A szorgalmi időszakban a tanítás nélküli munkanapokon összevont napköziotthoni csoport üzemel, ha legalább tíz gyermek számára igénylik.

2.11.3. Tehetséggondozó és felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órákat szervezünk, a kiemelkedő képességű tanulók számára az 1-4 évfolyamon tehetséggondozó órákat tartunk.

Az 5-8. évfolyamon magyar nyelv és matematika és idegen nyelv tárgyakból tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, különös tekintettel a 7-8. évfolyamon a továbbtanulásra és a középiskolai felvételi vizsgára.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról a felmerülő igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév elején az igazgató dönt.

2.11.4. Szakkörök

A szakkörök indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév elején az iskola nevelőtestületének javaslata alapján, az igazgató dönt. Az egyéni fejlesztést szolgáló, kis létszámú foglalkozásokat minden tanév elején az iskola hirdeti meg, és a tanulók érdeklődésétől függően indulnak. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.

2.11.5. Tanulmányi versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle szaktárgyi, sport, művészeti versenyek, vetélkedők, pályázatok, amelyekre iskolánk tanulói jelentkezhetnek. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

2.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

2.12.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelés szempontjai:

- a házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása,
- beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének segítése,
- aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megvalósításában,
- segítőkészség, udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangnem.

Magatartás	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.Aktivitás, példamutatás	igen jó	közepes	gyenge, romboló	negatív
2.Azonosulás a közösségi célokkal	igen	ellenük nem vét	ingadozó	szemben áll
3.A közösségi munkában való részvétel	élenjáró	aktívan vesz részt	közömbös	érdektelen
4.Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	nem árt	negatív
5.Törődés a társaival	gondos, segítőkész	segítőkész	ingadozó	közömbös, gátló
6.A házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
7.Viselkedés, hangnem	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
8.Fegyelmezetttség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen

A tanuló szorgalmának minősítése a tanulónak az iskolai munkához, a tanuláshoz való viszonyát, rendszerességét, igényességét értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét.

Szorgalom	példás (5)	jó (4)	változó (3)	hanyag (2)
1.Tanulmányi munkája	igényes	figyelmes	ingadozó	hanyag
2.Munkavégzés	kitartó, pontos	rendszeres	rendszertelen	megbízhatatlan
3. Önállóság a munkavégzésben	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlan	feladatait nem végzi el
4. Többféle feladat vállalása	igen	keveset	ritkán	nem
5.Munkabeosztás	igen jó	jó	közepes	gyenge
6.Tanórán kívüli információk felhasználása	rendszeres	előfordul	ritkán	egyáltalán nem

Jutalmazható a tanulói közösség vagy az egyes tanuló, ha magatartása, szorgalma, tanulmányi munkája kiemelkedő, és ha ennek elismerése további nevelő hatással van a tanulói közösségekre és az egyes tanulók munkájára, magatartására.

Tanulókat csoportos vagy egyéni jutalmazásra a nevelőtestület bármely tagja előterjeszhet.

2.13. A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket.

2.13.1.Téma nap, témahét

Célja a motiváció, a végzett munka, produktum elismerése, az aktivitás és az erőfeszítés, a csapatmunka minőségének értékelése. Az értékelés nyilvános; a közösség előre megadott szempontok szerint, közösen értékeli. A jutalmazás lehet: dicséret szóban, írásban, produktum kiállítása, dicsőséggel, nyilvánosságra hozatal a faliújságon, az iskola honlapján, stb. A nyilvánosságot minden esetben biztosítani kell! A témahét és a 3 hetet meghaladó projekt érdemjeggyel NEM értékelhető.

2.14. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a tanuló és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

2.14.1. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja, feladatai

- a tanulócsoporthoz tartozók eredményeinek viszonyítása általános értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

2.14.2. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapelvei

- Az értékelés, minősítés mindig objektív és igazságos legyen.
- Fontos a tanulói önértékelés rendszerének kialakítása.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.
- A szóbeli és írásbeli számonkérés arányos legyen.

2.14.3. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módjai

- Szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló, összefüggő felelet és kérdésekre adott néhány mondatos felelet.
- Írásbeli beszámoltatás: egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül, témaközi és témazáró írásbeli, rövid írásbeli felelet, feladatmegoldás, feladatlapos számonkérés.
- Önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.
- Óraközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- Önálló megfigyelés, vagy kísérlet.
- Házi feladat és egyéb írásbeli munka.
- Házi dolgozat
- Versenyeken nyújtott eredmény, teljesítmény

Fontos, hogy a számonkérés rendszeres legyen, és minden esetben kövesse értékelés.

2.14.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen

Magatartásának értékelésénél:

példás, jó, változó, rossz

Szorgalmának értékelésénél:

példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk, a második-nyolcadik évfolyamon év végén osztályzatok szerinti értékelésre kerül sor, minden tantárgy esetében.

A tanulók osztályzattal történő értékelését félévkor és év végén az 5-8. évfolyamon havonta egy érdemjegy alapján végezzük.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

Ha a tanuló valamelyik tantárgyban kimagasló eredményt ér el, dicséretben részesíthető. Minden tantárgyban kiemelkedő tanuló nevelőtestületi dicséretet kaphat. A dicséretet az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatában fel kell tüntetni.

Osztályzatok a helyi tanterv által előírt követelmény alapján:

Jeles:

- Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz.
- Ismeri, érti a tananyagot, és alkalmazni is képes a tudását.
- Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

- Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.
- Apró bizonytalanságai vannak.
- Kisebb előadási hibákat vét.

Közepes:

- Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul.
- Ismeretei felszínesek.
- Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.
- Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

- Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.
- Egyszavas válaszokat ad.

- Fogalmakat nem ért.
- Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

- Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni.
- A tantárgyi minimumot sem tudja.

teljesítmény	érdemjegy
0-30 %:	elégtelen (1)
31-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

Az értékelés közlésére tanév közben csak az erre rendszeresített nyomtatványokat használjuk fel:

- e-napló
- bizonyítványt a tanító, tanár év végén állít ki, melyet a tanuló hazavihet,
- törzslapot, melyet a tanító, tanár állít ki az osztályozó értekezlet alapján.

A törzslapban és a bizonyítványban a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet mellékletében található záradékokat alkalmazzuk.

2.14.5. Szöveges értékelés

Az első osztályban a tanító szöveges értékelést készít a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásáról

A szöveges értékelés módjai

Negyedévente a haladási naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek tantárgyanként.

Félévkor a naplóban a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával vagy beírásával történik az értékelés. Ezt az értékelést a szülők a félév zárása után megkapják.

Év végén értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.

Összegzésként a következő minősítést kaphatják a tanulók:

- kiválóan megfelelt - KMF
- jól megfelelt - JMF
- megfelelt - MF
- gyengén megfelelt - GYMF
- tantárgykból dicséretet érdemel - D
- tantárgykból felzárkóztatásra szorul – FSZ

A fenti értékeléseket rövidítve is lehet alkalmazni.

Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

2.15. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait

Az otthoni írásbeli feladatok az ismeretek elsajátításában, a tanulási folyamatban fontosnak tartjuk, hiszen ennek célja:

- az új tananyag (ismeretek) rögzítése, elmélyítése, gyakorlása,
- a megtanultak gyakorlása, alkalmazása,
- a régebben tanultak ismétlése,
- a következő tananyag rész előkészítése,
- az ismeretek kiegészítése,
- felkészítés a felvételi vizsgák feladataira.
- Az otthoni írásbeli feladatok jellege:
- házi dolgozat
- gyűjtő- vagy kutatómunka
- informatikai eszközön készített és adathordozón leadott feladatok, házi dolgozatok,
- vázlatkészítés, fordítási feladatok, házi dolgozat, stb.) a tantárgyak és a téma jellegének megfelelően

A házi feladatok megoldásához a meglévő és elérhető eszközhasználatát várjuk el (tankönyv, munkafüzet, szakirodalom, könyvtár, az iskolában használható számítógépek).

Az otthon elkészítendő írásbeli feladatok a tantárgyak jellegéből és a témákból adódóan lehetnek:

- rendszeresek,
- alkalmoszerűek,
- félévre előre meghatározottak.

Az otthon készített írásbeli feladatok ellenőrzése

- kiterjedhet az egész osztályra, néhány tanulóra vagy szűrőpróbaszerűen egy tanulóra,
- kiterjedhet a házi feladat egészére, vagy annak részére,
- az ellenőrzés történhet rendszeresen, alkalmoszerűen, időszakosan,
- a házi feladatok ellenőrzése vonatkozhat az elkészítés tényére, vagy a tartalmára is.

Az írásbeli házi feladatok minősítése és a félévi illetve az év végi jegybe való beszámítása:

- tantárgyanként eltérő módon történik,
- az ellenőrzött házi feladatokat mindig értékeljük szóban vagy írásban,

Korlátok az otthoni írásbeli feladatok tekintetében:

- az elvégzéshez szükséges idő biztosítsa a gyerekek optimális terhelését átlagos képességű általános iskolai tanuló 20-25 perc alatt megoldhassa,

- legyen tekintettel a tanulók pihenésére, regenerálódására, családi életére, programjaira is, vagyis különösen hétvégén és szünetekben biztosítsa a gondtalan kikapcsolódást,
- a feladást követő tanórán ellenőrizhető és értékelhető legyen.

A tanév elején a szaktanárok tájékoztatják a tanulókat az otthoni szóbeli felkészüléshez szüksége eszközökről: tankönyv, más könyv vagy segédanyag, órai vázlat, jegyzet, munkafüzet, informatikai eszközök és a tantárgyak jellegéből adódó egyéb eszközök.

2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2.16.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása

A felzárkóztatás mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kell, hogy kezdődjön.

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladata, hanem mindnyájunk felelőssége. A felzárkóztatás során fontos emberi tényező a bizalom és az önbizalom erősítése. Ezek nélkül nem lehetséges a hatékony fejlesztés.

Integrált oktatás során az eltérő családi háttérrel rendelkező különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt neveljük. Ide sorolhatjuk a roma származású, hátrányos, veszélyeztetett, dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyermekeket és a magántanulókat. A gyermekek helyzetéből adódó problémákat számba kell venni, és a megfelelő pedagógiai tapasztalatok alapján kell a hátrányukat enyhíteni.

Tanulmányi előmenetel vizsgálatával kapcsolatos feladatok, módszerek:

- az osztálynaplók rendszeres vizsgálata,
- az osztályfőnökök, szaktanárok jelzései,
- egyéni és csoportos beszélgetések,
- felmérések, vizsgálatok.

Felzárkóztatást segítő eljárások módszerek:

- a dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyerekek mentesítése az egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészek esetében az értékelés vagy minősítés alól, szakértői bizottsági javaslat alapján,
- szülő írásbeli értesítése, tanácsadás,
- tanórai egyéni, személyre szabott foglalkozás,
- korrepetálások minden évfolyamon,
- fejlesztő foglalkozások szervezése,
- pedagógiai szakszolgálat igénybevétele,
- egyéni továbbhaladás engedélyezése,
- szükség esetén javaslattétel, hogy más típusú oktatás-nevelési intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

2.16.2. Szegregációmentesség biztosítása

Intézményünk felvételi körzethatára Dég közigazgatási területe (1-8. évf.), Mezőkomárom (1-4.évf.) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges, és a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat a többi tanulóval egy osztályban, csoportban neveljük-oktatjuk.

2.16.3. Integráció biztosítása

Nemcsak a szegregációmentességet jelenti, hanem egyéni differenciálás és pozitív megkülönböztetés alkalmazásával, a tanulók szükségleteinek leginkább megfelelő nevelés-oktatás biztosítását. Ezeket intézményünk egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozások megszervezésével, szakemberek alkalmazásával, fejlesztő eszközök beszerzésével, az egyéni képességeket fejlesztő módszerek alkalmazásával valósítja meg.

2.16.4. Diszkriminációmentesség biztosítása

Gyermekeink, tanulóink bármely csoportjának hátrányos megkülönböztetése nevelési elveinkkel összeegyeztethetetlenek. Kiemelt figyelmet fordítunk intézményünkben a leginkább rászorulóakra, különös tekintettel a lakásotthonos diákokra.

2.17. Etika/hit-és erkölcsstan oktatásának megszervezése

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján szervezzük meg iskolákban a 2013/2014-es tanévtől az etika oktatást, illetve a helyette választható Hit-és erkölcsstan oktatást.
- A tanügyi dokumentumainkban minden esetben az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést használjuk. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.
- Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a Hit- és erkölcsstan oktatást nem vállalja, a tanulóink számára etika oktatást szervezünk.
- Amennyiben a szülő a Hit- és erkölcsstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a Hit- és erkölcsstanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek –igénye esetén – Hit- és erkölcsstan oktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. az etika helyett választott Hit- és erkölcsstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.
- Amennyiben az egyházi jogi személy az etika órával egyidejűleg a Hit- és erkölcsstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a Hit- és erkölcsstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.
- A Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54.§ (2)-(3) bekezdésének vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik.
- Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskolaköteles a Hit- és erkölcsstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.”

3. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

3.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az ezt megelőző pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre, azaz 2019. szeptember 1. napjától 2023. augusztus 31. napjáig szólt.

A jelenlegi pedagógiai program érvényességi idejének kezdete 2024. szeptember 1.

3.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, a nevelőtestületi értekezleteken javaslatokat fogalmazhat meg, a törvényi változások és a mindennapi gyakorlati tapasztalatok alapján.

A 2023/2024. tanév során a nevelőtestületnek el kellett végeznie a pedagógiai program teljes minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, illetve ki kellett dolgoznia a pedagógiai program módosítását.

3.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását az diákönkormányzati képviselői útján az javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

3.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, elfogadása és jóváhagyása

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyettesénél

3.5. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó legitimációs záradékok

1. A Dr. Kovács Pál Általános Iskola Pedagógiai Programját az iskola *nevelőtestülete* elfogadta.

Dég,

Kozma Szilvia
igazgató

2. A Székesfehérvári Tankerületi Központ igazgatója a Dr. Kovács Pál Általános Iskola Pedagógiai Programjával egyetért.

Dég,

Török Szabolcs
tankerületi igazgató

Dég, 2024. 08.30.

Készítette: Kozma Szilvia
igazgató